

نشریه شماره ۱۱ فرهنگ

توانا بود هر که دانا بود

کتابخانه شخصی میرحسین حکیم‌زاده
شماره:
ردیف:

ساخته‌مان دبستانهای شهر تبریز

از سال ۱۳۲۹ تا آخر سال ۱۳۳۳

اسفند ماه ۱۳۳۳

تبریز چاپخانه فرهنگ

بسمه تعالی

در نشریه های شماره دو که در تاریخ تیر ماه ۱۳۳۰ و شماره چهار که دیماه ۱۳۳۱ از طرف فرهنگ آذربایجان منتشر گردیده لزوم ساختمان برای مدارس بحد کافی بحث شده است. جای بسی خوشوقتی است در نتیجه توجهات اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بفرهنگ کشور از طرف وزارت فرهنگ اقدامات اساسی در مورد بنای ساختمانهای متناسب جهت مدارس بعمل میآید و با اقدام اساسی جناب آقای جعفری وزیر محترم وزارت فرهنگ تصویبنامه شماره ۳۵۴۵۰ مورخ ۲۲/۱۰/۳۲ از طرف هیئت دولت صادر و مقرر گردیده است در مدت هفت سال سالی شصت باب دبستان در تهران از طرف بانک ساختمانی بنا گردد. امید است از طرف وزارت متبوع بساختمان مدارس در شهرستانها هم توجه کامل بشود تا برای همیشه مشکل مهم و اساسی نبودن ساختمان مناسب برای تأسیس مدارس برطرف گردد.

نهایت ساختمان مدرسه در آذربایجان از سه سال پیش شروع و موفقیت های شایانی بدست آمده است که در این رساله باستحضار خوانندگان محترم خواهد رسید بدیسی است این اندازه موفقیتی که در نتیجه همکاری اهالی محترم آذربایجان و مؤسسات دولتی و ملی با فرهنگیان بدست آمده با وجود اینکه کاملاً شایان تقدیر میباشد هرگز کافی نیست و متصدیان امور فرهنگی در سالهای بعد باید کوشش خود را چند برابر نمایند تا برای تحصیل تمام اطفال آذربایجانی مدرسه مناسب و موافق اصول فنی و بهداشتی بنا گردد.

رئیس فرهنگ استان ۳ - دهقان

تبریز اردیبهشت ماه ۱۳۳۳

(قسمت اول)

مدارس نو بنیاد شهر تبریز

مدارسیکه در سالهای ۱۲۲۹ و ۱۲۳۰ و ۱۲۳۱ ساختمان آنها در شهر تبریز بیپایان رسیده است

بطوریکه در نشریه شماره (۴) بتفصیل مذکور شده از سال ۱۳۲۹ تا آخر سال ۱۳۳۱ در شهر تبریز بنای ده باب مدرسه بیپایان رسیده و مورد استفاده محصلین قرار گرفته است در فهرست زیر اسامی مدارس مزبور و میزان هزینه هر کدام باتاریخ ساختمان باستحضار خوانندگان محترم میرسد :

۱ - ساختمان دبستان مهران که از سال ۱۳۲۷ شروع و ناقص مانده بود در سال ۱۳۳۰ خاتمه یافته و مبلغ ۵۰۶۶۵۳ ریال هزینه آن از محل اعانات مردم و بودجه دولتی پرداخت شده است .

۲ - ساختمان دبستان سالار که در ۱۳۲۹ شروع در سال ۱۳۳۰ بیپایان رسیده و مبلغ ۳۸۲۴۹۴۶۵ ریال هزینه آن از محل اعانات مردم و کمک اوقاف و بودجه دولتی تأدیه گردیده است .

۳ - دبستان ضیاء العلماء در سال ۱۳۳۰ ساختمان گردیده و از محل عوائد مستمندان هزینه آن که بالغ بر ۱۰۰۳۱۲۷۰۵ ریال میباشد پرداخت شده است .

۴ - دبستان خیابانی از محل عوائد مستمندان در سال ۱۳۳۰ ساخته شده و مجموع هزینه آن با دیوارکشی و نرده آن ۱۲۰۸۹۰۷۹۵ ریال میباشد .

۵ - دبستان شیخ سلیم از محل عوائد مستمندان در سال ۱۳۳۰ ساخته شده و هزینه آن با مخارج دیوارکشی مبلغ ۹۴۰۵۸۷۲۵ ریال میباشد .

۶ - دبستان سردار ملی از محل عوائد مستمندان در سال ۱۳۳۰ ساخته شده و مبلغ ۱۱۱۸۴۹۸۳۰ ریال مجموع هزینه آن شده است .

۷ - دبستان سنائی که در سالهای ۱۳۳۰ و ۱۳۳۱ ساخته شده و هزینه آن مبلغ ۹۰۶۶۶۰۳۰ ریال از محل عوائد مستمندان پرداخت شده است .

۸ - دبستان همام در سال ۱۳۳۱ از محل عوائد مستمندان ساخته شده و مجموع هزینه آن ۸۸۲۷۱۳۹۵ ریال میباشد .

- ۹ - دبستان جنب مسجد کبود در سال ۱۳۳۱ از محل عوائد مستمندان بنا گردیده و مبلغ ۸۸۶۲۰۸۲۵ ریال هزینه آن شده .
- ۱۰ - دبستان منیژه که از محل عوائد مستمندان در سال ۱۳۳۱ ساخته شده و مبلغ ۸۳۴۴۷۷۳۵ ریال خرج آن شده است .
- بطوریکه مذکور شد ساختمان این ده باب دبستان تا آخر سال ۱۳۳۱ پایان رسیده و مورد استفاده محصلین واقع شده است .
-

ساختمانهاییکه در سال ۱۳۳۲ بنای آنها تمام شده بشرح زیر میباشد :

ساختمان دبستان نوبری واقع در قبرستان متروکه آخونی

این ساختمان از محل مازاد عواید مستمندان ساخته شده است. اداره فرهنگ آذربایجان با ملاحظه احتیاج مبرم بخش آخونی بافتتاح دبستان، قبرستان متروکه آخونی را برای ایجاد ساختمان آموزشگاه مناسب تشخیص داد و بلافاصله مراتب را طی شماره ۳۵۶۹۱ - ۳۲۳۳۳ با استانداری گزارش داد طبق موافقت شماره ۵۷۵۰ - ۳۲۳۳۱۰ استانداری آذربایجان کمیسیون مرکب از آقایان حاج محمد آقا نخجوانی - حاج محمد علی آقا حیدر زاده - حاج معصوم خان شیخ الاسلامی - حاج مهدیقلی امیرقاسمی در تاریخ ۲۰/۳/۳۲ در اداره فرهنگ تشکیل و کمیسیون مزبور باتفاق نظر دادند که آقای مهدیقلی امیرقاسمی نظارت کلیه امور مربوط به ساختمان را عهده دار شوند. پس از انجام تشریفات مقدماتی و تعیین ناظر مراسم شروع ساختمان مزبور در تاریخ ۲۳/۳/۳۲ با حضور جناب آقای اردلان استاندار وقت برگزار و بلافاصله در تاریخ ۲۸/۳/۳۲ ساختمان دبستان شروع و در ۲۳/۷/۳۲ یعنی پس از چهار ماه و بیست و شش روز ساختمان آن تمام و رسماً در اختیار اداره فرهنگ گذارده شده است.

از لحاظ فنی آقای مهندس دانشور نماینده اداره کل ساختمان وزارت فرهنگ در امر ساختمان نظارت داشته اند: در ساختمان مزبور بعلمت بعد مسافت محل ساخته مان از شهر و اشکال رسانیدن آجر و سنگ پیمای ساختمان و صرفه جوئی در اعتبار مربوط در کمیسیون مورخ ۲۰/۳/۳۲ مقرر گردید که پی ریزی دیوارها تا ارتفاع ۶۰ سانتیمتر از سطح زمین با سنگ و آهک و بقیه باخشت و آجر و نمای ساختمان با آجر ساخته شود.

مجموع مساحت محوطه دبستان ۳۲۰۰ متر مربع میباشد و ساختمان عبارتست از:

۱ - شش باب کلاس درس هر یک بابعاد	۷۲۰ × ۳۸۰ متر	بمساحت	۱۶۴۱۶ متر مربع
۲ - يك باب اطاق مدير	۴ × ۳۷۰	»	» ۱۴۸۰
۳ - » » اطاق ناظم	۴ × ۳۲۰	»	» ۱۲۸۰
۴ - راهروی	۲/۸۰ و طول ۵۴	»	» ۱۵۰۲۰

جمع ۳۴۱۹۶ متر مربع

در سمت جنوبی درب ورودی ساختمانی برای سرایدار به مساحت ۴۶ متر مربع ساخته شده که شامل اتاق سرایدار و آشپزخانه و دهلیز و یکباب اتاق ائانه میباشد. در قسمت جنوب شرقی محوطه ۵ حلقه مستراح به مساحت ۲۸ متر مربع ساخته شده و یکدستگاه منبع آب در محوطه آموزشگاه بنا گردیده است که عمق چاه منبع مزبور ۲۲ متر میباشد و تلمبه‌ای در آنجا نصب گردیده است. بدنه منبع از سینکای سفید و قسمت داخلی آن لوله کشی شده و بوسیله دو عدد شیر از آب منبع استفاده میشود و مساحت منبع مورد بحث ۱۴ متر مربع است. بدین ترتیب مجموع مساحت محوطه زیر بنا ۴۳۹٫۹۶ متر مربع میباشد.

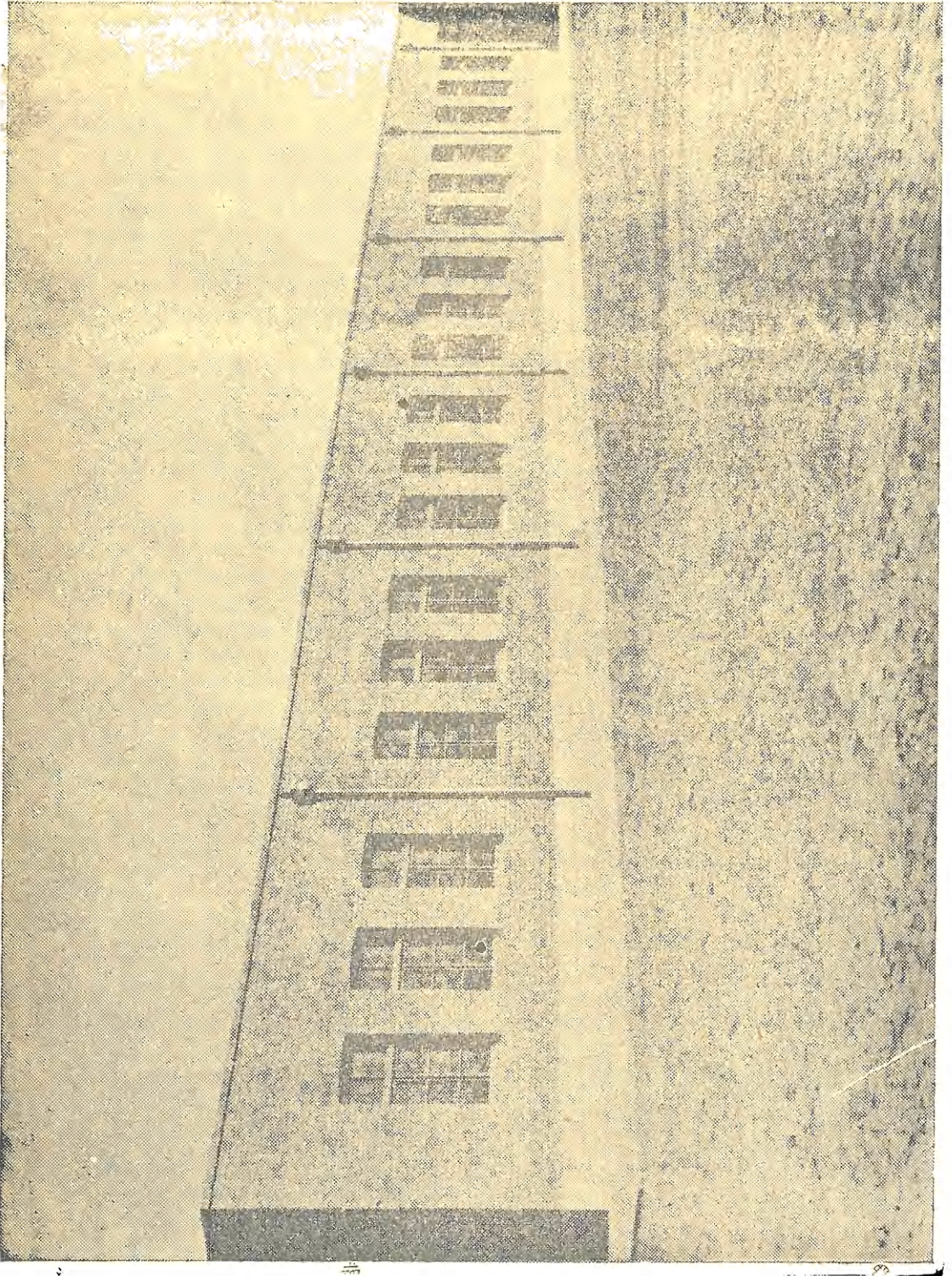
کف کلیه اتاقها و کریدور با آجر سبزماشه فرش شده و آجر فرش اتاقها و کریدور با خیابان و سکوی جلو عمارت بالغ بر ۷۵۰ متر مربع میباشد در قسمتهای داخلی اتاقها و کریدور در قسمت پائین ازاره دیوار تا ارتفاع سی سانتیمتر سیمان کشی شده است. در ساختمان تمام کلاسها اصول بهداشتی مراعات گردیده است. دیوار کشی تمام ساختمان در حدود ۷۴۴ متر مربع است.

درب ورودی از آهن تعیبه شده و کنار آن با پایه‌های سنگی بنا و ۲۱ متر سنگ تراش مصرف شده است.

تمام ساختمان از داخل جهت استفاده برق سیم کشی شده و پوشش بنا با تیرهای چوبی و کاهگل بعمل آمده است. جمع هزینه ساختمان بالغ بر ۶۶۶۰۴۸۳۰ ریال میباشد که از محل عوارض مستمندان پرداخت گردیده است.

در ساختمان این دبستان زحمات اعضای کمیسیون ساختمان آقایان حاج محمد آقا نخجوانی و حاج محمد علی آقا حیدرزاده و حاج معصوم خان شیخ الاسلامی علی الخصوص آقای حاج مهدیقلی امیرقاسمی که ساختمان مزبور تماماً تحت نظر و مراقبت ایشان ساخته شده و متحمل زحمات زیادی شده‌اند از هر جهت شایان قدردانی میباشد.

نمای خارجی ساختمان دبستان نوبری واقع در بخش آخونی شهر تبریز

در سمت جنوبی درب ورودی ساختمانی برای سرایدار به مساحت ۴۶ متر مربع ساخته شده که شامل اطاق سرایدار و آشپزخانه و دهلیز و یکباب اطاق ائانه میباشد. در قسمت جنوب شرقی محوطه ۵ حلقه مصراع به مساحت ۲۸ متر مربع ساخته شده و یکدستگاه منبع آب در محوطه آموزشگاه بنا گردیده است که عمق چاه منبع مزبور ۲۲ متر میباشد و تلمبه‌ای در آنجا نصب گردیده است بدنه منبع از سینکای سفید و قسمت داخلی آن لوله کشی شده و بوسیله دو عدد شیر از آب منبع استفاده میشود و مساحت منبع مورد بحث ۱۴ متر مربع است بدین ترتیب مجموع مساحت محوطه زیر بنا ۴۳۹٫۹۶ متر مربع میباشد.

کف کلیه اطاقها و کریدور با آجر سبزماشه فرش شده و آجر فرش اطاقها و کریدور با خیابان و سکوی جلو عمارت بالغ بر ۷۵۰ متر مربع میباشد در قسمتهای داخلی اطاقها و کریدور در قسمت پایین ازاره دیوار تا ارتفاع سی سانتیمتر سیمان کشی شده است. در ساختمان تمام کلاسها اصول بهداشتی مراعات گردیده است. دیوار کشی تمام ساختمان در حدود ۷۴۴ متر مربع است.

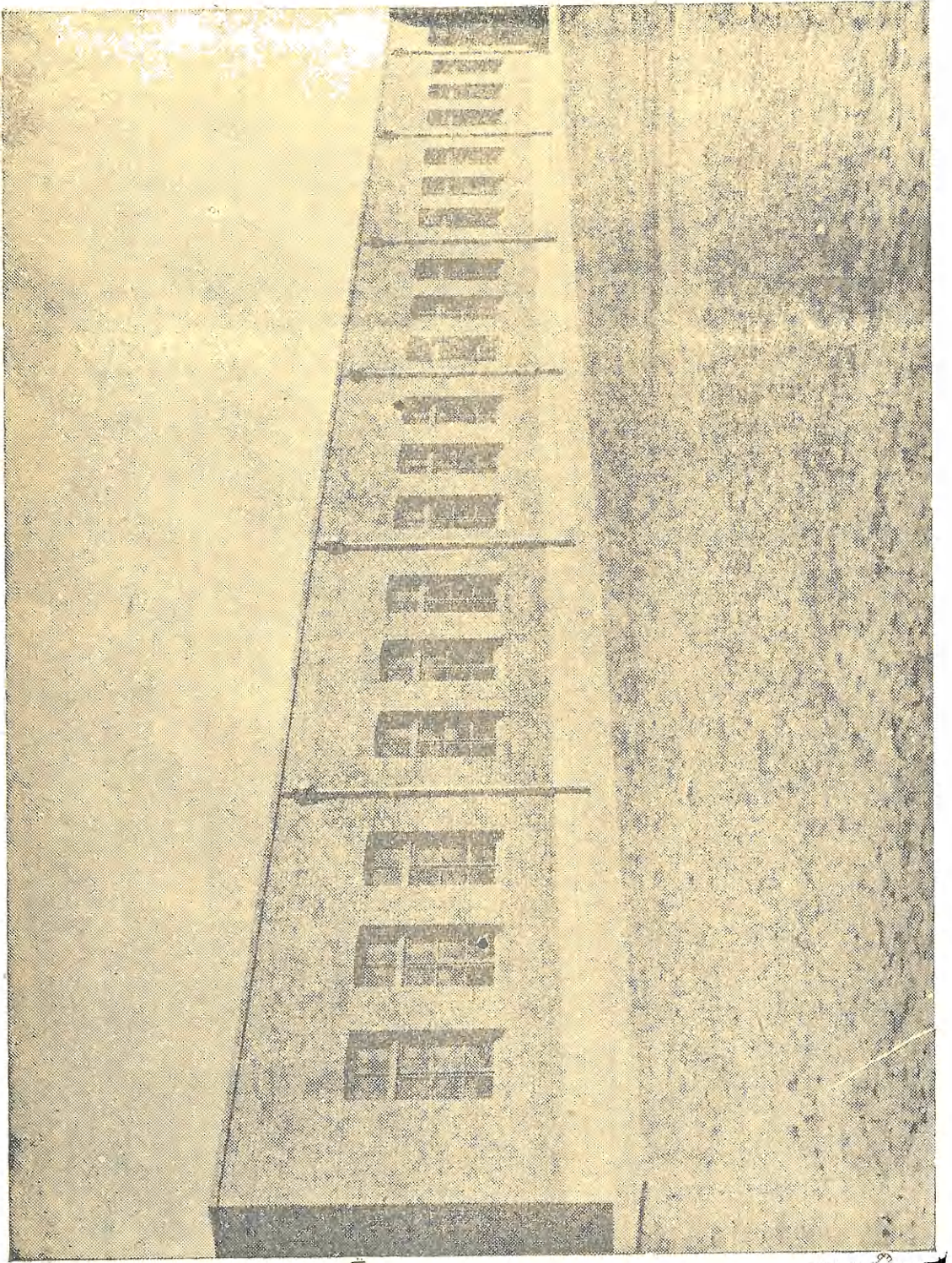
درب ورودی از آهن تعبیه شده و کنار آن با پایه‌های سنگی بنا و ۲۱ متر سنگ تراش مصرف شده است.

تمام ساختمان از داخل جهت استفاده برق سیم کشی شده و پوشش بنا با تیرهای چوبی و کاهگل بعمل آمده است

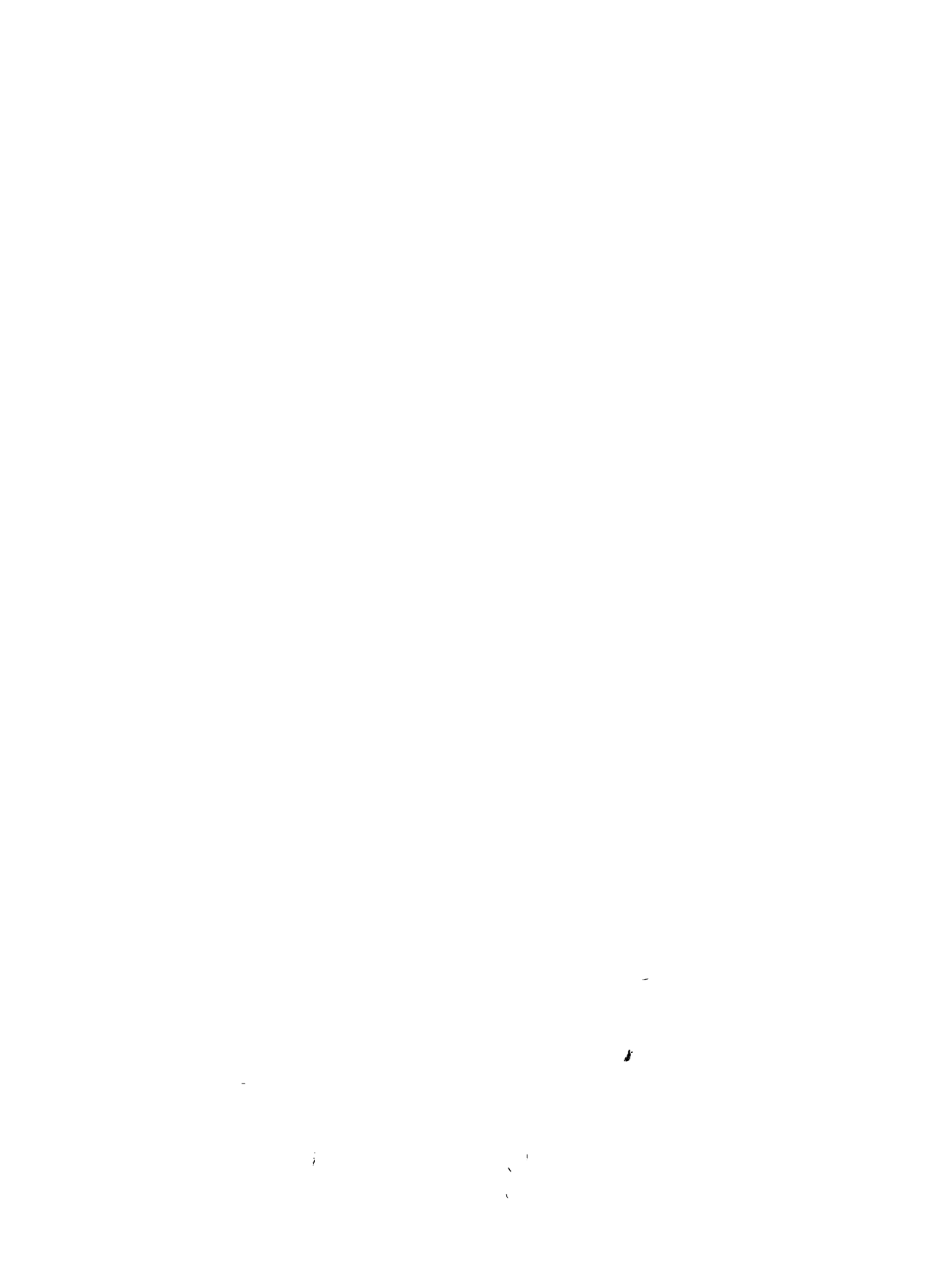
جمع هزینه ساختمان بالغ بر ۶۶۶۰۴۸۳۰ ریال میباشد که از محل عوارض مستمندان پرداخت گردیده است

در ساختمان این دبستان زحمات اعضای کمیسیون ساختمان آقایان حاج محمد آقای نخجوانی و حاج محمد علی آقا حیدر زاده و حاج معصوم خان شیخ الاسلامی علی الخصوص آقای حاج مهدیقلی امیرقاسمی که ساختمان مزبور تماماً تحت نظر و مراقبت ایشان ساخته شده و متحمل زحمات زیادی شده‌اند از هر جهت شایان قدردانی میباشد.

نمای خارجی ساختمان دبستان نوبری واقع در بخش آخونی شهر تبریز

ساختمان دبستان نمونه در زمین روبروی دانشسرای پسران

ساختمان دبستان مقابل دانشسرای پسران از محل سه میلیون ریال اعتبار دولتی سال ۱۳۲۹ ساختمانهای تبریز بنا گردیده است. بعلمت واقع شدن محل مذکور در جنب دانشسرای پسران و احتیاج دانشسرای پسران بیک باب دبستان ضمیمه در سال ۱۳۲۸ برای واگذاری محل آن اقدام و مکاتباتی با استانداری و شهرداری تبریز و مقامات وزارت فرهنگ و کشور در جریان بود که پس از مکاتبات زیاد بالاخره در سال ۱۳۳۰ باستناد ماده ۳ آئیننامه اجرای تبصره ۱-۲ ماده ۸ قانون آموزش و پرورش عمومی اجباری موافقت وزارت کشور طی نامه شماره ۲۷۴-۳۰۱۰۱۱۱ از طریق استانداری آذربایجان دایر بواگذاری زمین مورد بحث بفرهنگ اعلام گردید. بعداز وصول نامه فوق نسبت به تنظیم سند انتقال اقدام و آگهی مناقصه ساختمان انتشار یافت و بالنتیجه شرکت ساختمانی کشاورزی و عمران تبریز با دادن ۲۴ در صد تخفیف نسبت بواحد بهاء حائز حد اکثر تخفیف شناخته شد.

زمینی که برای ایجاد ساختمان دبستان مورد استفاده قرار گرفته است بمساحت ۲۴۲۷۲۰ متر مربع میباشد و از لحاظ اینکه محوطه مورد بحث کوچک بوده و گنجایش احداث ساختمان یکطبقه را نداشت علیهذا نقشه یکدستگاه ساختمان دوطبقه متناسب با احتیاج یکباب دبستان وسیله آقای مهندس دانشور تهیه و از تاریخ ۳۱۵۵ عملیات پی کنی آغاز گردید ولی بعلمت تأخیر وصول اعتبارات دولتی پس از مدتی ادامه عملیات ساختمانی تعطیل و بعداز تأمین اعتبار مجدداً شروع گردید و بالاخره ساختمان در تاریخ ۳۲۱۲۱۲۱ خاتمه یافته و رسماً در اختیار اداره فرهنگ گذارده شد.

ساختمان دبستان از دو طبقه بشرح زیر تشکیل یافته است :

۱- سه اطاق درس هر کدام بابعاد ۷ در ۵ متر بمساحت ۱۰۵ متر مربع	} طبقه اول
۲- یک باب اطاق درس بابعاد ۸ » ۴ » ۳۲ » »	
۳- یک باب اطاق مدیر » ۵ » ۴ » ۲۰ » »	
۴- یک راهرو اصلی » ۲۴ » ۲/۵۰ متر » ۶۰ » »	
۵- مدخل ساختمان » » ۲/۵۰ متر » ۱۲/۵۰ » »	

۱- سه باب اطاق درس هر کدام بابعاد ۷ در ۵	مساحت ۱۰۵ متر مربع	} طبقه دوم
۲- يك باب اطاق درس	» ۸ » ۵ » ۴۰ »	
۳- يك باب دفتر	» ۸/۳۰ » ۴/۲۰ » ۳۴/۸۶ »	
۴- راهرو	» ۲۴ » ۲/۵۰ » ۶۰ »	

علاوه بر ساختمان اصلی که در سمت جنوبی محوطه قرار گرفته در ضلع غربی ۵ حلقه مستراح با راهرو بابعاد ۶ در ۳ متر بمساحت ۱۸ متر مربع و یکباب اطاق اثنائه بطول ۶ و عرض ۵ متر و مساحت ۳۰ متر مربع بنا گردیده است مجموع مساحت زیر بنای ساختمان (اعم از ساختمان اصلی - مستراحها - و انبار اثنائه) ۳۶۹۵۰ متر مربع میباشد.

در سمت شمال و مدخل ساختمان فضائی بابعاد ۲۴ در ۵ متر جهت گل کاری منظور و در سمت جنوب محوطه دیگری بمساحت ۱۹۳۷۵۰ متر برای بازی و تفریح اطفال موجوده میباشد در ساختمان این دبستان تنها آجر و سنک بمصرف رسیده و نمای خارجی آن از آجر سفید و بندکشی سیمانی میباشد. در اطراف قسمتهای خارجی ساختمان تا ارتفاع ۶۰ سانتیمتر سنک تراشیده نصب و پوشش عمارت از آهن موجی سفید بعمل آمده و بین طبقه اول و دوم تیرهای آهنی جهت استحکام بنا کار گذارده شده است. درب ورودی از آهن و بوزن ۲۲۵ کیلوگرام میباشد و در امتداد خیابان اطراف درب ورودی پایه های آجری تعبیه و نرده های آهنی مناسب جهت زیبایی نمای ساختمان نصب گردیده است.

پله های درب ورودی عمارت اصلی از سنک تراش تهیه گردیده و از سمت داخل ساختمان دیوارها تا ارتفاع ۲۵ سانتیمتر سیمان کشی و بقیه دیوارها با رنگ لعابی رنگ آمیزی شده است. درب و پنجره کلیه قسمتهای ساختمان از چوب خشک بی عیب بوده و کف اطاقها و راهروها و سکوی جلو ساختمان با آجر سبز ماشه فرش گردیده است.

تمام ساختمان از قسمت داخل جهت استفاده برق سیم کشی شده است.

از لحاظ فنی آقای مهندس دانشور نماینده اداره کل ساختمان وزارت فرهنگ در آذربایجان و آقای مهندس نفاری در جریان عملیات ساختمانی نظارت داشته اند.

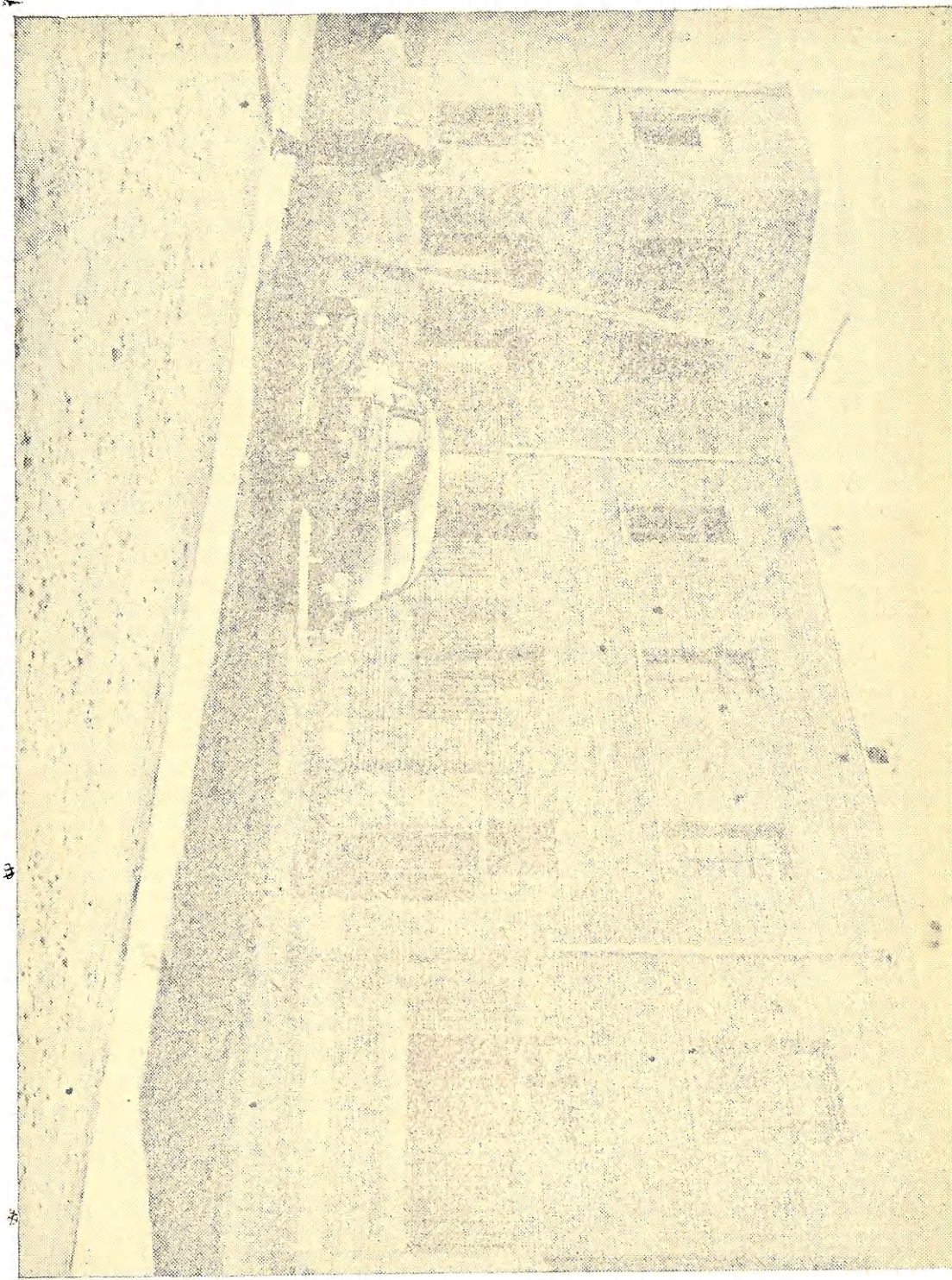
ساختمان مزبور پس از اتمام برای تأسیس دبستان نمونه اختصاص داده شده و وسایل

لوله‌کشی و نصب دستشویی در کلاسها و لوازم ورزشی آن از طرف هیئت عملیات اقتصادی آمریکا شعبه تبریز تهیه شده است .

جمع هزینه ساختمان بالغ بر ۴۰۰۲۳۵۴۰ ریال میباشد .

در ساختمان این دبستان زحمات تیمسار سرتیپ هاشمی رئیس هیئت مدیره شرکت ساختمانی عمران و کشاورزی آذربایجان قابل تقدیر میباشد .

ساختمان دبستان نمونه (جنب دانشگاه پسران) از سمت جیبان شاهینچی

ساختمان دبستان ویجویه واقع در قبرستان متروک حاج اللهیار شهر تبریز

در سال ۱۳۳۰ ازدیاد تعداد محصلین در بخش ۶ تبریز و عدم وجود دبستان کافی در آن حوالی اداره فرهنگ آذربایجان را وادار ساخت که برای ایجاد یکباب ساختمان دبستان در بخش مزبور عطالعاتی بکند تا بتواند هدف اصلی وزارت فرهنگ را از راه تسهیل تحصیل دانش آموزان فراهم سازد. بدین منظور پس از بازدید منطقه مزبور محل قبرستان متروکه حاج اللهیار را برای احداث ساختمان آموزشگاه از لحاظ موقعیت مناسب تشخیص داد. بلافاصله نقشه لازم وسیله دایره ساختمان تهیه و پس از تصویب اداره کل ساختمان و تأمین اعتبار لازم و انجام تشریفات مقدماتی به بنای آن اقدام نمود.

ساختمان مذکور در تاریخ ۳۰/۱۲/۱۵ بمقاطعه واگذار و آقای جمس باغداساریان با دادن تخفیف صدی ۲۴/۸۱ نسبت بواحد بهاء تهیه شده حائز حد اکثر تخفیف گردیده و عملیات ساختمانی آموزشگاه را بعهده گرفت. پس از مصرف ۶۲۵۰۰۰ ریال مبلغ قرارداد که از محل اعتبار دولتی تأمین گردیده بود ساختمان مزبور خاتمه پیدا نکرد علیهذا باهیئت اقتصادی آمریکا در ایران - شعبه تبریز در این مورد مذاکره و موافقت هیئت مزبور را با پرداخت ۲۰۰۰۰۰ ریال هزینه لازم تکمیل عمارت نامبرده جلب نمود.

از محل اعتبار فوق سفیدکاری داخلی - سیم کشی - نصب شیشه و تهیه دزب و پنجره اطاقها - تهیه پله کانهها - تکمیل مستراحها - بنای اطاق سرایدار و انبار اثاثیه - آجر فرش خیابان و سکوها و سایر کارهای ضروری جزئی انجام و ساختمان در تاریخ ۳۲/۱۰/۳۱ پایان رسید و جمع هزینه ساختمان بالغ بر مبلغ ۸۳۲۹۲۶۹۵ ریال میباشد.

زمینی که جهت دبستان تخصیص یافته به مساحت ۷۸۰۳۳۴ متر است و ساختمان تشکیل یافته از:

- ۱- شش اطاق کلاس بابعاد ۵×۷ متر بمساحت ۲۱۰ متر مربع
- ۲- کریدور سرتاسری ساختمان ۴۷×۵۴ » » ۱۹۰ » »
- ۳- راهرو مقابل درب ورودی ۴×۳۵۰ » » ۱۴ » »

جمع ۴۱۴ متر مربع

ساختمان در قسمت شمال زمین بنا گردیده و در سمت مشرق پله های بنا گه از سنگ تراش ساخته شده دو اطاق مدیر و ناظم بابعاد ۵۰ در ۴ متر واقع شده و در ضلع غربی مدخل ۶ کلاس در ردیف هم قرار دارد. درب کلاسها بر اهر و سرتاسری باز میشود و راهرو مزبور با نصب پنجره به محوطه پشت عمارت اصلی دارای روشنایی کافی میباشد و در حقیقت بمنزله تالار وسیعی است که میتوان مواقع امتحان و اجتماعات دبستان استفاده نمود بدین ترتیب ساختمان اصلی آموزشگاه محوطه ای را بطول ۵۳٫۱۰ متر و عرض ۱۱٫۴۰ متر فرا گرفته است که مساحت آن بالغ بر ۶۰۵٫۳۴ متر مربع میشود.

علاوه بر ساختمان اصلی در سمت جنوب درب ورودی دو اطاق برای سرایدار بایکباب اطاق انائیه جمعاً بمساحت ۱۷٫۵۰ متر بنا گردیده است محوطه مقابل عمارت اصلی بطول ۱۸۰ متر و عرض ۵۰ متر (بمساحت ۴۵۰۰ متر) و محوطه پشت عمارت زمینی بطول ۵۸ متر و عرض ۳۱ متر و بمساحت ۱۷۹۸ متر میباشد.

پنج حلقه مستراح بمساحت ۳۴٫۶ متر در قسمت شمالشرقی محوطه پشت عمارت واقع شده است.

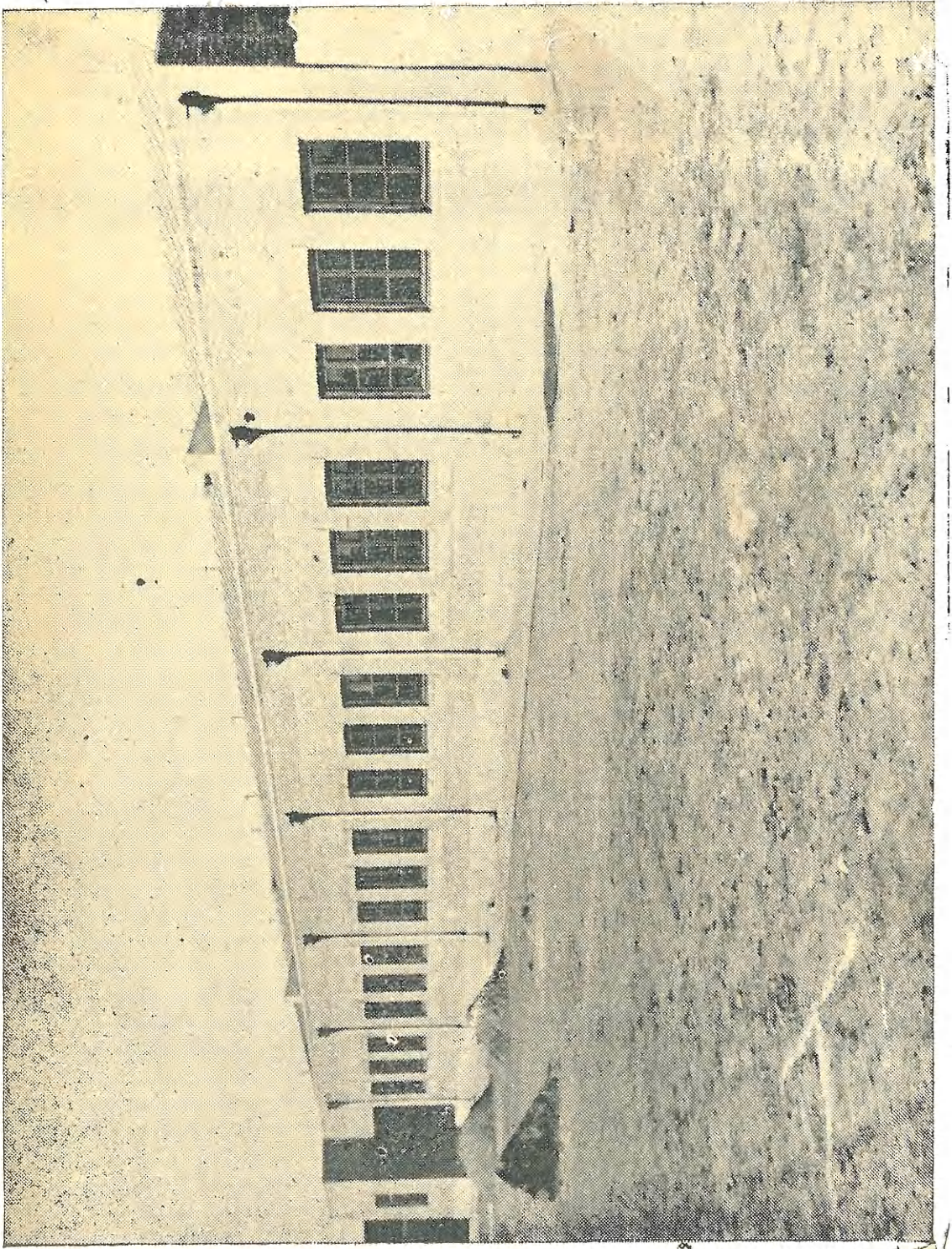
مجموع مساحت زیر بنای دبستان ۷۱۱٫۴۴ متر مربع میباشد بشرح زیر:

۱- مساحت زیر بنای ساختمان اصلی (شش اطاق کلاس - کریدور - اطاق مدیر و ناظم) ۶۰۵٫۳۴ متر مربع

۲- مساحت زیر بنای اطاقهای سرایدار و انبار انائیه و مستراحها ۱۰۶٫۱۰ متر مربع برای تأمین آب مشروب دانش آموزان یکحلقه چاه آب بعمق ۲۱ متر با طوقه بندی سنگی حفر شده است و بمنظور تسطیح محوطه مقدار ۲۲۷۰٫۰۵ متر مکعب خاک ریزی شده و پی چینی سنگی بالغ بر ۳۷۸٫۵۰ متر مکعب میباشد.

طول دیوار محوطه جمعاً ۲۴۰ متر و در ۲۶ نقطه از دیوار پایه های آجری جهت استحکام دیوار بنا گردیده است.

کف کلیه اطاقها اسفالت ریزی شده و پوشش بنا با حلیمی سفید موجی بعمل آمده است. درب ورودی از چوب تهیه شده و کنار آن با پایه های سنگی تراش بنا گردیده است

دبستان ویجویه (میرزا علی واعظ) واقع در محل قبرستان متروک حاج اللہیار شہر تبریز

تمام ساختمان از داخل جهت استفاده برق سیم کشی شده است .
از لحاظ فنی آقای مهندس دانشور نماینده اداره کل ساختمان وزارت فرهنگ در آذربایجان
بطرح نقشه ساختمان اقدام و رسیدگی به کیفیت عملیات ساختمانی را ایشان عهده دار بودند .
بطوریکه مذکور شد مجموع هزینه این بنا مبلغ ۸۳۲۹۲۶۹۵ ریال میباشد که مبلغ
۶۳۲۹۲۶۹۵ ریال آن از اعتبار دولتی ساختمانی فرهنگ آذربایجان و مبلغ ۲۰۰۰۰۰ ریال
از اعتبار هیئت عملیات اقتصادی آمریکا در ایران شعبه تبریز استفاده شده است . همکاری و
مساعدت هیئت مزبور از لحاظ مساعدت به تکمیل ساختمان مورد بحث قابل تقدیر میباشد .
ساختمان مزبور پس از تکمیل برای یکیناب دبستان شش کلاسه تخصیص داده شده و
پاس خدماتیکه مرحوم میرزا علی واعظ و بجویه ای در اوایل مشروطیت برای گرفتن آزادی
و مشروطیت کشیده حتی جان خود را نیز در این راه فدا نموده اند از طرف اداره فرهنگ بنام
دبستان و بجویه (میرزا علی واعظ) نامیده شده است .

ساختمان جنب دبیرستان رازی واقع در بخش شتربان تبریز

چون ساختمان دبیرستان رازی که در سال ۱۳۲۶ در محل قبرستان شتربان ساخته شده بود جهت تأسیس یکباب دبیرستان کافی نبود و از طرف دیگر اداره فرهنگ جهت تأمین وسایل راحتی محصلین محل مزبور را برای تأسیس دبیرستان مناسب میدانست علیهذا طی نامه شماره ۸۱۰۷ - ۳۲ر۵ر۱۰ لزوم افتتاح یکباب دبیرستان کامل در بخش شتربان و ایجاد ساختمان مناسب در جنب دبیرستان رازی باستانداری آذربایجان گزارش و با ارسال نقشه ساختمان تقاضا شد که اعتبار لازم جهت ساختمان مزبور را از محل مازاد عوارض مستمندان تأمین فرمایند تا از فرصت تعطیلات تابستانی استفاده و بایجاد ساختمان اقدام شود. از طرف استانداری آذربایجان طی شماره ۱۴۳۳۱ - ۳۲ر۵ر۱۷ موافقت کمیسیون مستمندان را با پادار کردن اعتبار ضروری بمنظور تکمیل ساختمان اعلام فرمودند بلافاصله جلسه مقدماتی با حضور آقایان حاج محمد نخجوانی - حاج محمد علی حیدر زاده - حاج معصوم خان شیخ الاسلامی و دهقان رئیس فرهنگ آذربایجان منعقد و با تصویب اکثریت اعضاء حاضر در جلسه توافق نظر حاصل شد که آقای حاج احمد محمودیه نظارت امور ساختمانی را عهده دار شوند بدین ترتیب ساختمان در شهریور ماه ۳۲ با مباشرت آقای محمودیه شروع و با سرعت عمل و مراقبتی که در جریان امر معمول میشد در دیماه ۳۲ تکمیل و دانش آموزان بخش شتربان در کلاسهای جدید الاحداث مشغول تحصیل شدند.

ساختمان جدید بشرح زیر میباشد:

۱- چهار باب اطاق درس هر کدام بابعاد ۵×۷ متر بمساحت ۱۴۰ متر مربع

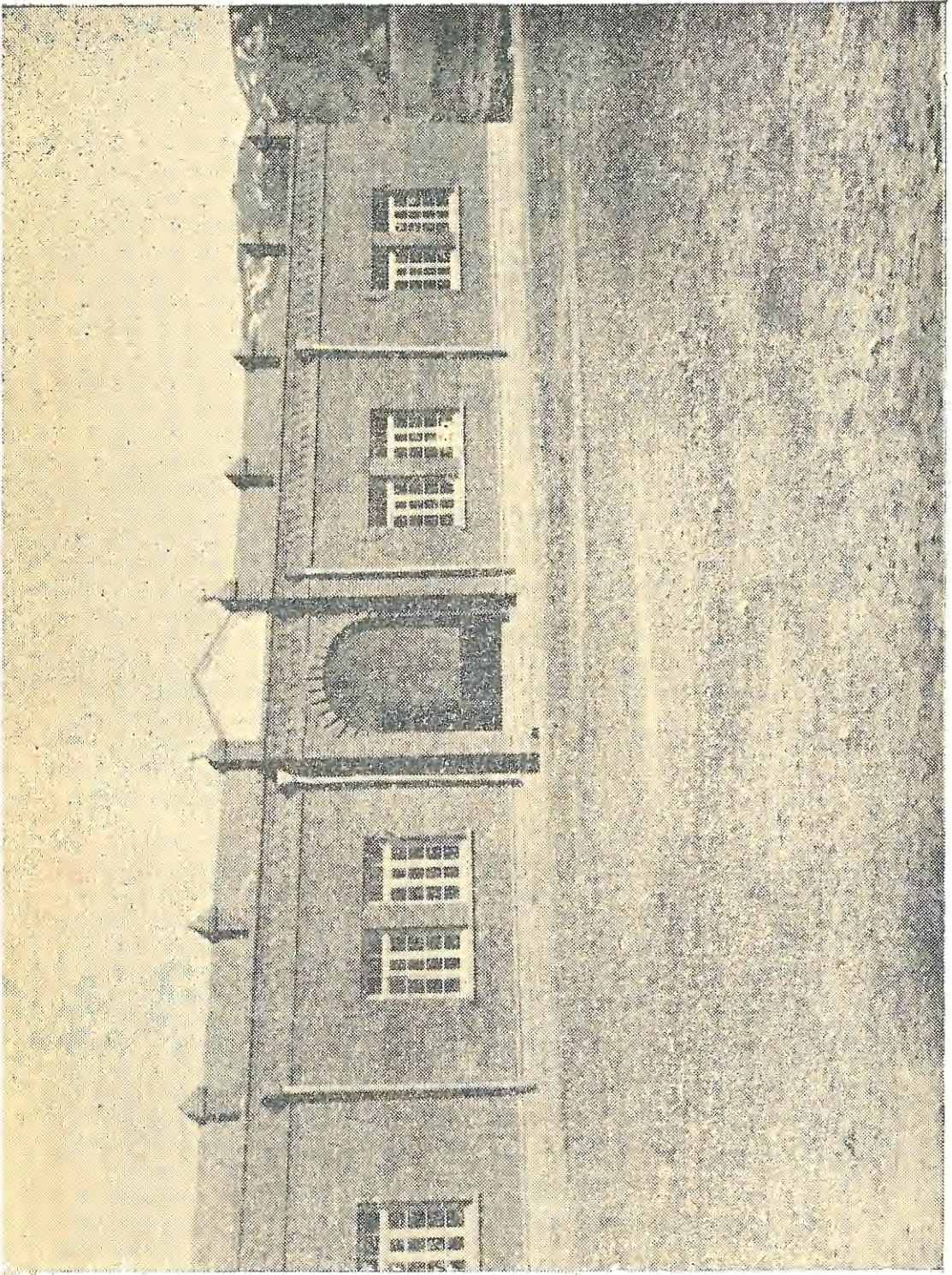
۲- یکباب راهرو ۳×۳۱ ۵۰ ۹۴۵۰

جمع ۲۳۴۵۰ متر مربع

عمق پی کنی به نسبت سختی و نرمی زمین ۱۵۰ الی ۲ متر منظور شده است.

کف کلیه اطاقها با آجر سبز ماشه فرش و کف پنجره ها از سیمان ساخته شده.

دیوار قسمت داخلی گریدور و اطاقها تا ارتفاع ۱۵ سانتیمتر موزائیک کار گذارده شده

ساختمان جدید دیورستان وازی واقع در بخش ۴ شتربان شهر تبریز

و سکوی مقابل عمارت آجر فرش گردیده است .

درب و پنجره ها از چوب بی عیب تهیه و تمام ساختمان از آجر ساخته شده است و در سمت جنوب سه ردیف سنگ راشیده گذاشته شده و پله کان درب کریدور نیز از سنگ تراش ساختمان گردیده است .

آجرکاری قسمت بیرونی ساختمان با سیمان بند کهنه شده و تمام ساختمان از داخل جهت استفاده برق سیم کشی شده است .

هزینه ساختمان مزبور بالغ بر ۴۰۷۴۴۶ ریال م از محل عوائد مستمندان شهر تبریز پرداخت گردیده است .

در ساختمان دبیرستان علاوه بر نظارت و مباشرت دائمی آقای حاج احمد محمودیه که زحمات ایشان هرگز فراموش نخواهد شد زحمات اعضای کمیسیون آقایان حاجی محمدعلی آقا حیدرزاده - حاج محمد آقا نخجوانی و حاج معصوم خان شیخ الاسلامی قابل تقدیر میباشد . آقایان حریری و تبریزی نیز در تأمین اعتبار از محل مستمندان متحمل زحمات شده اند و اداره فرهنگ از زحمات آقایان مزبور قدردانی مینماید

با اضافه نمودن این ساختمان بدبیرستان رازی که تا بحال فقط کلاسهای دوره اول را داشت در آنجا یکباب دبیرستان کامل دایر گردیده است و بعد از این جوانان بخش شتربان مجبور نخواهند بود جهت حضور در دبیرستان مسافت زیادی را طی نمایند .

ساختمان دبستان امیرکبیر واقع در گوی دمشقیه شهر تبریز

این دبستان از محل صدی پنـج شهرداری ساخته شده است . چون در بخش دو که دارای جمعیت نسبتاً معتناهی است بناهای مناسب برای دبستان کافی نبود و کودکان بخش مزبور ناگزیر بودند برای تعقیب تحصیل بمدارس دوردست بروند لذا اداره فرهنگ آذربایجان تصمیم گرفت ساختمانی جهت افتتاح آموزشگاه در بخش فوق ایجاد نماید و برای انجام این منظور محل دبستان متروک دمشقیه را که مساحت آن ۱۲۳۰ متر مربع و برای ساختمان مدرسه مناسب بود در نظر گرفت . چون محل مزبور کوچک و گنجایش احداث عمارت یکطبقه را نداشت علیهذا نقشه ساختمان دو طبقه با رعایت احتیاجات یکباب آموزشگاه شش کلاسه از طرف آقای مهندس دانشور تهیه و پس از تصویب اداره کل ساختمان وزارت فرهنگ طبق تصمیم کمیسیون نظارت بر ساختمانهای فرهنگی آگهی شماره ۳۷۱۴۱ - ۳۲۳۲۵ منتشر گردید پس از قرائت پیشنهادات واصله مأخذ پیشنهادی بصره دولت تشخیص داده نشده و موضوع در کمیسیون نظارت مطرح و باکثرت آراء در جلسه مورخ ۳۲۴۷۷ تصمیم گرفته شد که برای حصول صرفه فرهنگ ساختمان دبستان با مباشرت یکی از معتمدین شهر بطور امانی ساخته شود و طبق تصمیم جلسه مورخ ۳۲۴۱۴ کمیسیون آقای حاج میرزاتقی بیت‌الله جهت نظارت در ساختمان مزبور انتخاب گردیدند و در تاریخ ۳۲۴۱۷ مراسم زدن کلنگ اول ساختمان با حضور جناب آقای اردلان استاندار وقت برگزار شد ساختمان مذکور از تاریخ ۳۲۴۱۸ شروع و در تاریخ ۳۲۴۱۱۵ بعد از شش ماه و بیست و هشت روز خاتمه یافته و رسماً در اختیار اداره فرهنگ گذارده شد .

ساختمان دبستان از دو طبقه بشرح زیر تشکیل یافته است :

۱- سه باب اطاق درس هر يك بابعاد 6×5 متر بمساحت ۹۰ متر مربع	} طبقه اول
۲- دو باب اطاق مدیر و ناظم هر يك « 5×3 » « ۳۰ » «	
۳- راهرو بطول ۱۶ و عرض ۳ متر « ۴۸ » «	
۴- مدخل راهرو عمارت اصلی بطول ۵ و عرض ۲ متر « ۱۰ » «	

۱- سه باب اطاق درس هر کدام بابعاد ۶ در ۵	بمساحت ۹۰ متر مربع	} طبقه دوم
۲- يك باب اطاق بزرگ « ۸/۵۰ »	» ۴۲/۵۰ »	
۳- راهرو بطول ۱۶ و عرض ۳ متر	» ۴۸ »	

بدین ترتیب ساختمان اصلی آموزشگاه عبارت است از شش کلاس درس و دو راهرو و دو باب اطاق مدیر و ناظم و يك سالن .

علاوه بر ساختمان اصلی در ضلع شرقی محوطه جنب درب ورودی یکباب اطاق یادبود ۴ در ۳ متر با راهرو بطول ۳ و عرض ۲ متر جهت سکونت سرایدار ایجاد و یکباب انبار اثاثیه نیز بابعاد ۸ در ۱۷۰ متر جهت رفع نیاز دبستان ساختمان گردیده است . در گوشه شرقی فضای دبستان چهار حلقه مستراح بابعاد ۵ در ۳ متر بنا شده که با در نظر گرفتن آنها مجموع محوطه زیر بنای دبستان بالغ بر ۳۲۶۴۰ متر مربع میشود بشرح زیر :

۱- مساحت زیر بنای ساختمان اصلی که دو طبقه میباشد	۲۳۰۵۵ متر مربع
۲- » » منزل سرایدار و اطاق اثاثیه	۳۴۱۰ » »
۳- » » مستراحها	۶۱۷۵ » »

جمع ۳۲۶۴۰ متر مربع

طول دیوار محوطه جمعاً ۱۲۲ متر و در نقاط مختلف آن پایه های آجری جهت استحکام بنا کار گذاشته شده است .

بعلت وضع مخصوص زمین مورد بحث ساختمان در وسط محوطه قرار گرفته است در جلو عمارت حیاط بزرگی جهت گل کاری و در سمت جنوب آن محوطه ای جهت ورزش اطفال موجود میباشد .

این دبستان تماماً با آجر و سمنت و آهک ساخته شده و جهت پوشش آن ۸۶ پارچه تیر آهن بطول ۲۸۸۴۰ متر مصرف گردیده و مجموع مساحت آجر فرش سکوها و خیابان بالغ بر ۴۰۱۲۵ متر مربع میباشد .

کف کلیه اطاقها و کربدورها آجر فرش و تمام قسمتهای ساختمان از سمت داخل تا

ارتفاع ۶ سانتیمتر بارنگ روغنی رنگ آمیزی شده است.

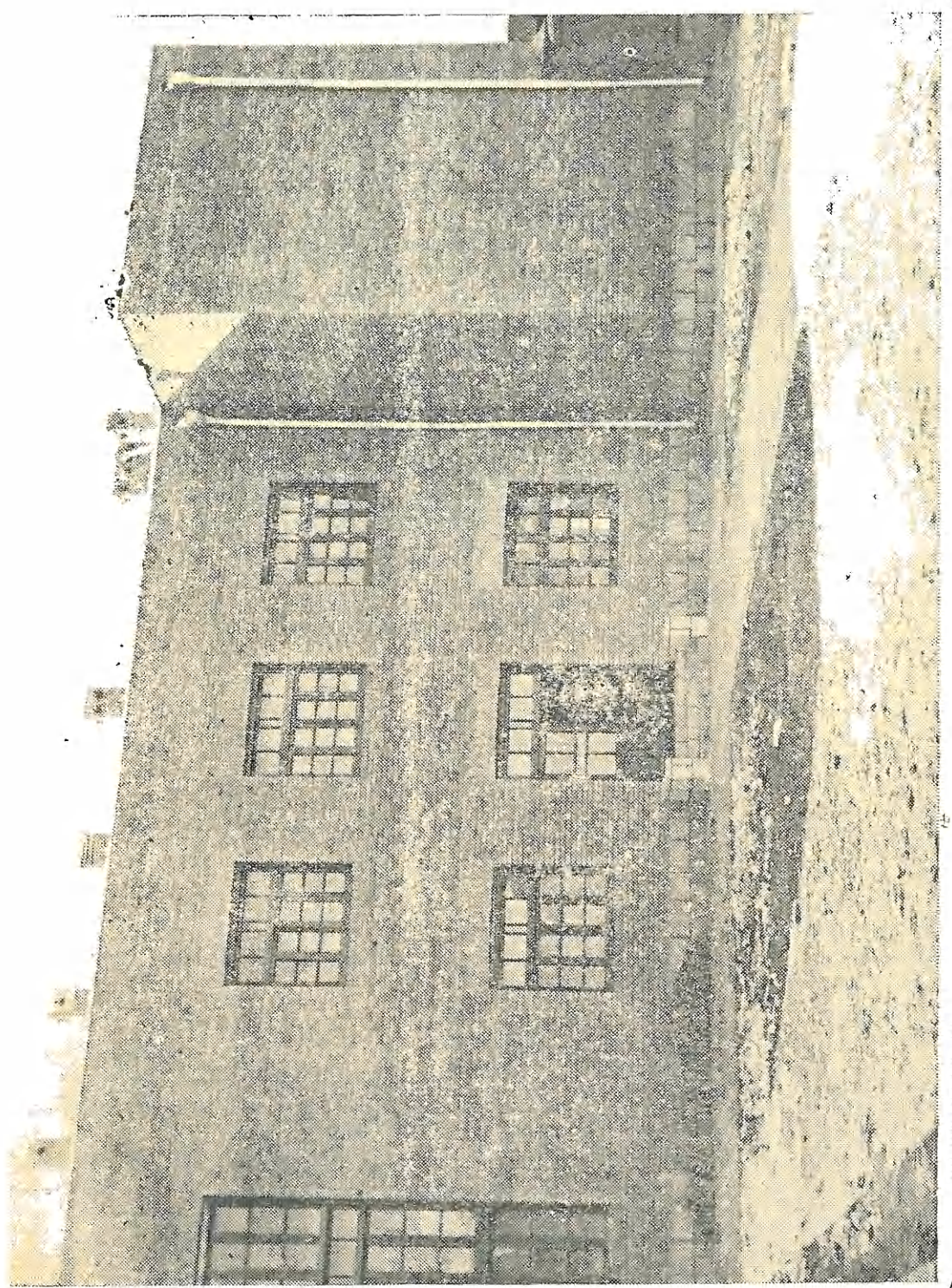
بین طبقه اول و دوم اطراف پله‌های سیمانی نرده آهنی کار گذاشته شده و پوشش شیروانی از آهن موجی خوب به‌عمل آمده است. و کلیه پنجره‌ها از چوب تبریزی خشک ساخته شده است.

تمام ساختمان از قسمت داخل جهت استفاده برق سیم کشی گردیده است. در ساختمان این دبستان مانند ساختمانهای دیگر حد اعلای استحکام در نظر گرفته شده و بهیچوجه بقسمتهای غیر ضروری و تزیینات غیر لازم نپرداخته اند.

جمع هزینه ساختمان بالغ بر ۷۵۶۷۱۵۳۰ ریال میباشد که از محل صدی پنجم شهرداری پرداخت شده است.

از لحاظ فنی آقای مهندس دانشور نماینده اداره کل ساختمان وزارت فرهنگ در آذربایجان در امور ساختمانی نظارت داشته‌اند و کلیه هزینه ساختمان بوسیله آقای حاجی میرزا تقی بیت الله و تحت نظر کمیسیون وزارت بر ساختمانهای فرهنگ به‌عضویت آقایان مولوی شهردار و دیباج رئیس فرهنگ تبریز و آقایان حاج معصوم خان شیخ الاسلامی - حاج میرودود سیدی - حاج رسول عطائی معتمدین محل و آقای نسرین پور نماینده شهرداری اعضای کمیسیون نظارت بر ساختمانهای فرهنگی که از محل صدی پنجم عوارض شهرداری ساخته میشود بمصرف رسیده است.

اداره فرهنگ آذربایجان از زحمات کلیه آقایان مذکور خصوصاً آقای حاجی میرزا تقی بیت الله که با علاقه مخصوص ساختمان را تحت نظر خود و فرزندان خود انجام داده‌اند قدردانی نموده توفیق ایشان را در انجام امور اجتماعی بیشتر از پیش از خداوند خواهانست. این دبستان پس از اتمام بنا بنام میرزا تقی خان امیر کبیر که خدمات ایشان بکشور هرگز فراموش شدنی نیست از طرف اداره فرهنگ بنام دبستان امیر کبیر نامیده شده است.

نمای شمالی دبستان امیرکبیر واقع در بخش دمشقیه شهر تبریز

ساختمان دبستان واقع در محله سیلاب بخش ۳ تبریز

قسمت اعظم ساکنین بخش سیلاب مستمند و بی بضاعت بوده و اطفال آنجا قادر نبودند برای تحصیل در مدارس دوردست دیگر حاضر شوند از اینجهت اداره فرهنگ تصمیم گرفت که در بخش مزبور ساختمانی جهت تأسیس دبستان بنا نماید. تاوسایل تحصیل برای کودکان سکنه ناحیه سیلاب فراهم گردد برای حصول این منظور مطالعاتی جهت انتخاب زمین مناسب معمول و بالنتیجه قسمتی از باغ موقوفه مشهور به یحیی خان برای ایجاد ساختمان در نظر گرفته شد ولی چون باغ مزبور وقف بوده و استفاده از زمین آن بدون پرداخت مال الاجاره میسر نبود علیهذا پس از مذاکره و جلب موافقت اداره اوقاف آذربایجان موافقت اداره کل اوقاف با اجاره زمین مزبور بمال الاجاره سالیانه ۱۲۰۰ ریال جلب و از مهر ماه ۱۳۳۲ مقدمات احداث ساختمان آموزشگاه فراهم گردید.

ساختمان این دبستان از محل صدی پنچ عوارض شهرداری تبریز در جلسه مورخ ۱۷-۳-۳۲ کمیسیون ناظر بر سهم فرهنگ مورد تصویب واقع گردید و بلافاصله در تاریخ ۲۴-۳-۳۲ آگهی مناقصه منتشر شد چون در دو نوبت جهت شرکت در مناقصه داوطلبی پیدا نگردید لذا کمیسیون ناظر بر سهم فرهنگ در جلسه مورخ ۳-۶-۳۲ تصمیم گرفت که ساختمان اهانی بنا شود و برای مباشرت و نظارت در ساختمان مزبور از آقای حاج میرودود سیدی که از تجار معروف و پاکدامن شهر تبریز میباشد تقاضا شد تصدی ساختمان را قبول نمایند زمینیهی که برای ایجاد ساختمان مورد استفاده قرار گرفته بطول ۷۰ متر و عرض ۵۷ متر و مساحت ۳۹۹۰ متر مربع میباشد. و ساختمان تشکیل یافته است از:

- ۱- شش اطاق درس هر کدام با ابعاد ۷ در ۵ متر بمساحت ۲۱۰ متر مربع
- ۲- دو اطاق ناظم و مدیر « ۶/۵۰ » « ۴/۳۰ » « ۵۵/۹۰ » « »
- ۳- راهرو اصلی بطول ۴۷/۵۰ و عرض ۳ « ۱۷۲/۵۰ » « »
- ۴- مدخل ساختمان با ابعاد ۵/۷۰ در ۳/۱۰ « ۱۷/۶۷ » « »

جمع ۴۵۶/۰۷ متر مربع

علاوه بر بنای اصلی که در سمت جنوب محوطه ساختمان شده یکباب اطاق جهت سکونت سرایدار بابعاد ۶ در ۴۲۰ متر و انبار اثاثیه بابعاد ۱۰ در ۲۵۰ متر در قسمت جنوب غربی ایجاد شده است ، در ضلع غربی محوطه شش حلقه مستراح بطول ۶ متر و عرض ۴۲۰ متر و مساحت ۲۵۲۰ متر مربع و یکباب انبار هیزم برای رفع نیاز آموزشگاه بابعاد ۱۳ در ۳ متر بنا گردیده است بدین ترتیب مجموع مساحت زیر بنای دبستان فضائی بمساحت ۵۷۰۴۷ متر مربع میشود بقیه زمین که برای ورزش و تفریح دانش آموزان تخصیص یافته بابعاد ۵۷ در ۶۰ متر و بمساحت ۳۴۲۰ متر مربع میباشد .

تمام ساختمان از آجر و نمای خارجی آن از آجر سفید و بندکشی سیمانی انجام شده. و در تمام قسمتهای ساختمان از طرف داخل دیوارها تا ارتفاع ۲۵ سانتیمتر سیمان کشی گردیده است .

پوشش بنا با آهن موجی سفید بعمل آمده است کلیه دربها و پنجره ها از چوب خشک تبریزی ساخته شده . و کف اطاقها و کریدور و همچنین سکوی جلو ساختمان بعرض سه متر و خیابان درب ورودی با آجر سبز ماشه فرش گردیده است .

کلیه قسمت های ساختمان از داخل عمارت جهت استفاده برق سیم کشی شده است .

بمنظور رفع نیاز آب مشروب دانش آموزان يك باب آب انبار بطول ۷ متر و عرض ۳

متر و عمق ۵ متر ساخته شده است .

جمع هزینه ساختمان بالغ بر ۷۰۰۰۰۰۰ ریال میباشد که از محل صدی پنج عوارض

شهرداری تبریز پرداخت گردیده است .

در ساختمان این بنا زحمات اعضای کمیسیون ناظر سهم فرهنگ آقایان دیباج رئیس

فرهنگ تبریز - حاج معصومخان شیخ الاسلامی - حاج میرودود سیدی که علاوه بر عضویت

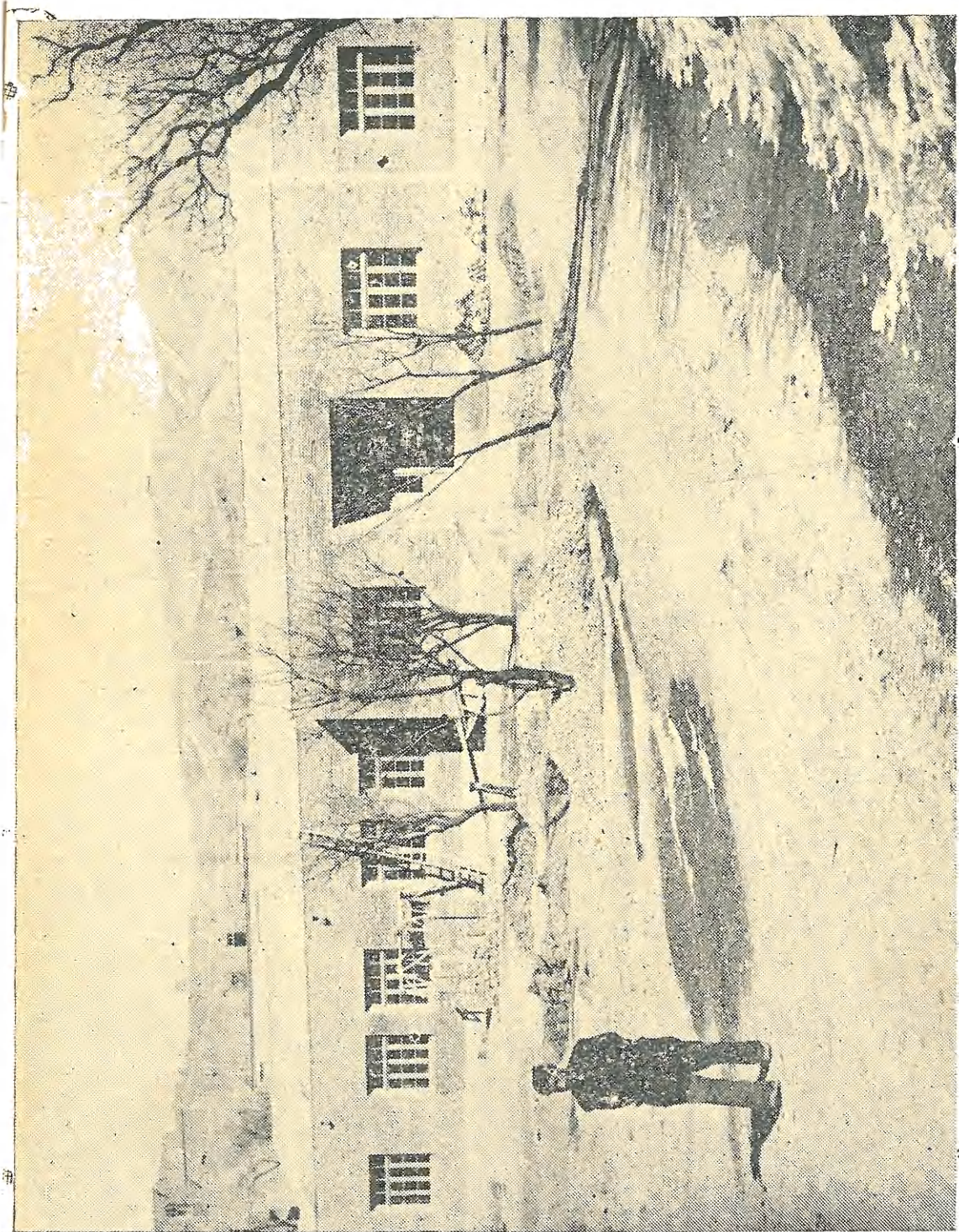
کمیسیون زحمت نظارت و مباشرت ساختمان را شخصاً قبول فرموده اند - حاج رسول عطائی

همچنین آقایان مولوی شهردار کنونی و وجدانی شهردار سابق تبریز و نسرین پور رئیس

حسابداری شهرداری تبریز که بیشتر از همه در ساختمان این دبستان ابراز علاقه نموده اند

قابل قدردانی است و اسم آقایان در تاریخ فرهنگ این استان همیشه به نیکی یاد خواهد شد

آقای مهندس دانشور نماینده اداره کل ساختمان وزارت فرهنگ در آذربایجان از لحاظ

دبستان ابن سینا واقع در بخش ۳ کوی سیلاب شهر تبریز

فنی در ساختمان مزبور نظارت داشته اند.

چون اتمام بنای ساختمان مزبور با اودی بهشت ماه ۱۳۳۳ و جشن هزاره حکیم عالیقدر ایرانی ابوعلی سینا مصادف گردیده بود برای اینکه اداره فرهنگ آذربایجان نیز در مراسم جشن مزبور عملاً شرکت نموده و تجلیلی از استاد دانشمند بنماید دبستان مزبور بنام دبستان ابن سینا موسوم گردید.

جشن افتتاح دبستان مزبور در روز ۲۹/۷/۳۳ بعمل آمد و ساختمان دبستان با حضور جمع کثیری از اهالی محترم و رؤسای ادارات بنام نامی اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بوسیله جناب آقای جم استاندار معظم آذربایجان افتتاح گردید.

ساختمان دبستان غیاث

چون محل دبستان غیاث بسیار بد و غیر قابل استفاده میباشد و دبستان سالار نیز که در سال ۱۳۳۰ ساخته شده است فقط کنجایش یکباب آموزشگاه ششکلاسه را دارد و کثرت جمعیت محله مارالان ایجاب میکرد که ساختمان دیگری در بخش مزبور ایجاد شود لذا با استفاده از محوطه وسیع قبرستان متروک غیاث که در یک قسمت آن دبستان سالار بنا شده است در اواخر سال ۱۳۳۲ ساختمان یکباب دبستان شش کلاسه دیگر شروع گردید.

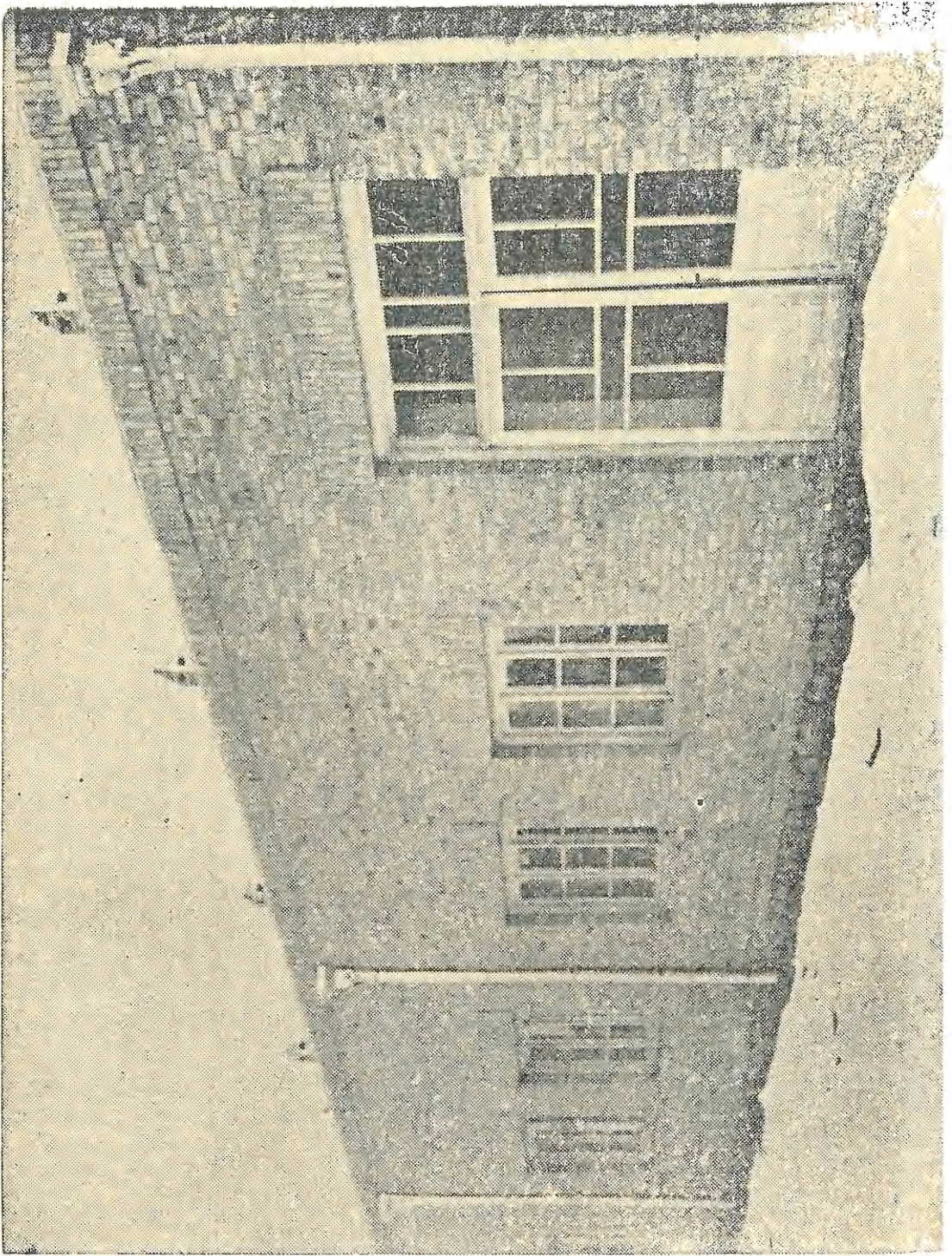
پی کئی چهار کلاس در ضلع شرقی دبستان سالار از اواخر سال ۱۳۳۰ شروع و پی ریزی قسمتی از آن نیز انجام یافته بود. در سال ۱۳۳۲ ساختمان چهار کلاس مزبور شروع شد چون چهار کلاس مزبور احتیاج فرهنگرا تأمین نمیکرد لذا بقیه ساختمان دبستان هشت کلاسه ای طرح و آکھی مناقصه ساختمان در تاریخ ۲۷/۱۱/۳۲ بشماره ۲۸۳۲۸۱ منتشر گردید بعلت عدم وصول پیشنهاد با جلب موافقت اداره دارائی شهرستان تبریز نسبت بتکمیل ساختمان مزبور از طریق عمل کرد اهانی اقدام گردید.

محوطه ای که برای ساختمان دبستان مورد استفاده قرار گرفته بمساحت ۳۱۴۸ متر مربع میباشد و ساختمان تشکیل یافته است از :

- ۱ - هشت باب اطاق درس هر کدام بابعاد 6×5 متر بمساحت ۲۴۰ متر مربع
- ۲ - یکباب اطاق مدیر 4×50 \times ۴
- ۳ - یکباب اطاق دفتر 4×4
- ۴ - گریدور اصلی بطول ۴۷ و عرض ۴ متر
- ۵ - مدخل گریدور اصلی بطول ۹۵۰ و عرض ۴ متر

جمع ۵۰۰ متر مربع

علاوه بر ساختمان اصلی در سمت شمال شرقی محوطه یک حلقه مستراح و یک اطاق برای منبع آب عمومی بابعاد ۲۵۰ در ۱۴ و مساحت ۳۵ متر مربع واقع شده است و همچنین دو باب اطاق بدهلیز و حیاط کوچک اختصاصی و سه حلقه مستراح بمساحت ۵۵ متر مربع در سمت مزبور ساختمان گردیده است. بدین ترتیب اگر ۹۰ متر مربع مساحت مستراحها

منبع آب و منزل سرایدار و همچنین زیر بنای دیوارهای ساختمان را بر مساحت ساختمان اصلی بیفزاییم جمع مساحت زیر بنا بالغ بر ۷۰۱ متر مربع خواهد بود .

در ساختمان این دبستان نیز مانند سایر ساختمانهای آموزشگاهها حد اعلای استحکام در نظر گرفته شده و از تزئینات غیر ضروری و زائد صرف نظر گردیده است . کف اطاقها با آجر سبز ماشه و گریدور با نیمه ابلق فرش و کلیه بنا با آجر و سنک و آهک ساخته شده است فقط در ساختمان قسمتی از آن مقداری خشت بمصرف رسیده است .

کلیه درب و پنجره ها از چوب خشک تبریزی ساخته شده ساختمان لوله کشی گردیده و آب نیز در منبع آب و مستراحها جریان دارد و حوض آبی که در قسمت محوطه شمالی عمارت تمییه شده بوسیله شیر از آب لوله کشی استفاده مینماید .

تمام قسمتهای ساختمان از قسمت داخل برای استفاده برق سیم کشی شده و پوشش بنا با تیر و خصیر و پردو و خربای چوبی بعمل آمده است از طرف داخل ساختمان دیوارها تا ارتفاع بیست پنج سانتیمتر سیمان کشی شده و سکوهای چلو و پشت ساختمان بعرض دو متر با آجر سبز ماشه فرش گردیده است .

جمع هزینه ساختمان بالغ بر ۵۸۴۴۰۳۹۰ ریال میباشد که از محل اعتبارات ساختمانی سال ۱۳۲۹ که در سال ۱۳۳۲ برگشت شده بود و مازاد اعتبار هزینه ماده ۱۴ فرهنگ تبریز پرداخت شده است . در ساختمان این دبستان زحمات آقایان نبوی رئیس دارائی تبریز که در پرداخت وجه تسریع نموده اند و دیباچ رئیس فرهنگ تبریز و اعزازی مدیر دبستان سالار که مباشرت و نظارت ساختمان را عهده دار بودند و نجعی متصدی ساختمانهای فرهنگ و پرویزی ناظر هزینه دارائی قابل تقدیر میباشد مراسم جشن افتتاح دبستان مزبور دو روز شنبه ۲۴ و ۲۵ با حضور جمع کثیری از محترمین محل و رؤسای ادارات بعمل آمد و ساختمان بنام نامی اعلی حضرت همایون شاهنشاهی بوسیله جناب آقای جم استاندار محترم آذربایجان افتتاح گردید .

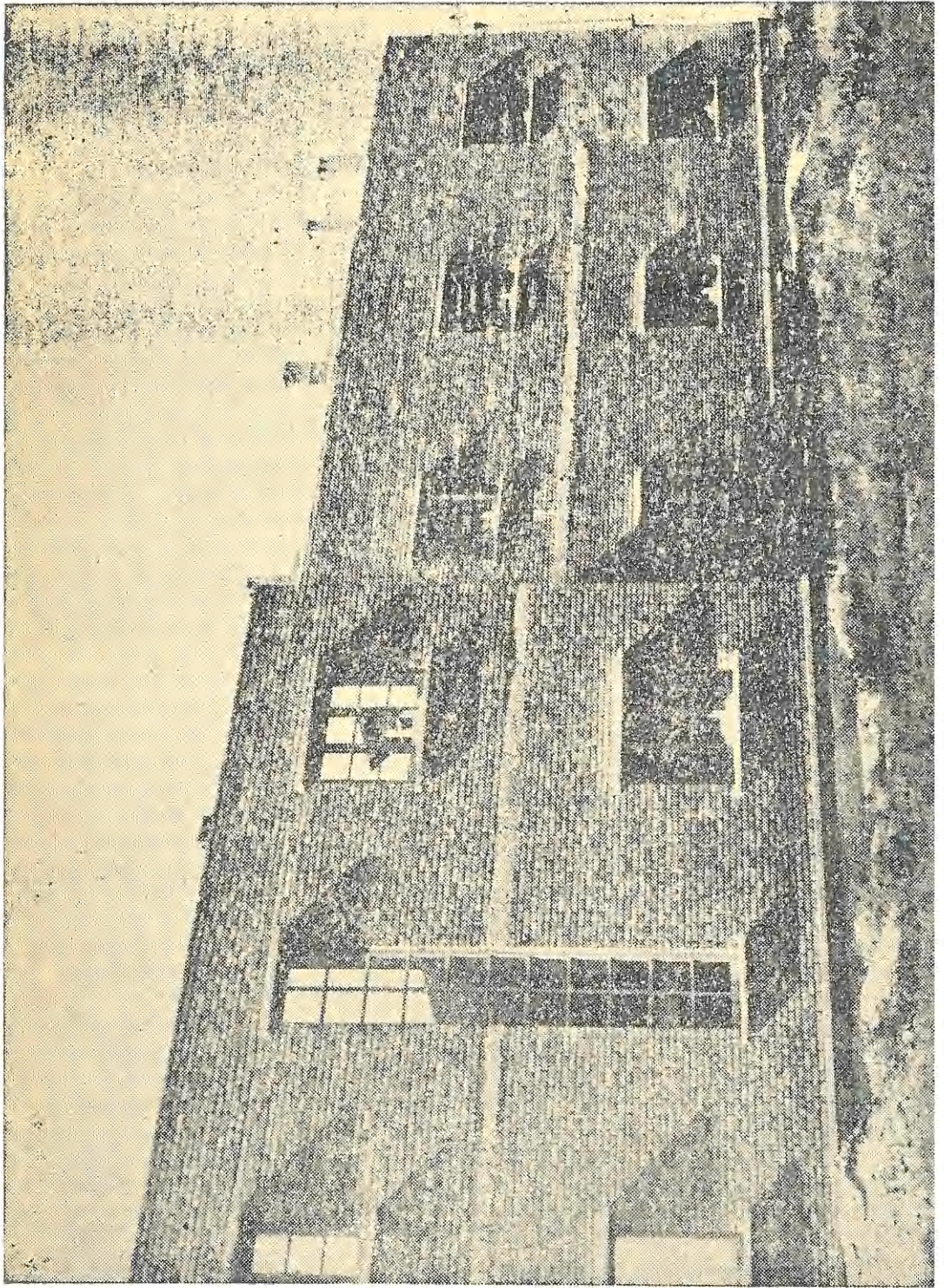
بجهت بزرگی این ساختمان قرار شد دبستان سالار در این عمارت و دبستان غیاث در ساختمان جنب آن که در سال ۱۳۳۰ بنا شده است دایر گردد .

ساختمان هنرستان دختران واقع در خیابان الله بیك تبریز

زمینی که در خیابان الله بیك برای ایجاد ساختمان دبستان مورد استفاده قرار گرفته سابقاً متعلق به بانک ملی بود که در اثر احتیاج اداره فرهنگ بانک ملی حاضر شد زمین مورد نیاز را بهمن قیمت که خریداری کرده است بفروشد و در نتیجه معامله زمین ساختمان با هزینه تنظیم سند بمبلغ ۲۵۴۱۴۴۱۵ ریال خاتمه یافت در ابتدا اداره فرهنگ در نظر داشت از محل مزبور بمنظور ساختمانی جهت خود اداره استفاده نماید ولی بعد بعلمت احتیاج بوجود دبستان نقشه یکباب دبستان کامل از طرف اداره کل ساختمان وزارت فرهنگ تهیه و در تاریخ ۲۹/۸/۹۱ آگهی مناقصه تحت شماره ۲۴۹۸۷ منتشر گردید و پس از رسیدگی مهندس آوانسیان با تخفیف تقریباً صدی بیست و پنج نسبت بواحد بهاء برنده مناقصه شناخته شد.

عملیات پی کنی در تاریخ ۲۹/۹/۱۴ شروع شد و چون در محل ساختمان گودالی عمیق وجود داشت لذا بمنظور جلوگیری از صرف هزینه زائد پی سازی فاصله ساختمان از دیوار بجای هشت متر بیست متر منظور گردید.

تا پایان سال ۱۳۲۹ قسمتی از عملیات پی کنی و پی ریزی انجام یافت ولی پیش آمدن زمستان و عدم امکان ادامه عملیات ساختمانی در فصل یخ بندان سبب تعطیل ساختمان گردید در سال ۱۳۳۰ نیز با استفاده از اعتبارات موجود قسمتی از کارهای ساختمانی تعقیب گردید چون در نقشه اصلی (که از طرف اداره کل ساختمان طرح و ارسال شده بود) ابعاد اطاقهای درس کوچک و عرض راهرو کم بوده و تالاری جهت اجتماعات در نظر گرفته نشده بود پس از بنای طبقه اول ساختمان در نقشه مزبور تغییراتی داده شد و از اطاقهای کوچک بلا مصرف طبقه فوقانی و استفاده از فضای شرقی ساختمان یک باب تالار اجتماعاتی به نقشه ساختمان اضافه گردید تا پایان سال ۱۳۳۱ پیشرفت مختصری به تناسب اعتبارات موجود در وضع ساختمان حاصل شد و میزان کار تا حدود مبلغ قرارداد انجام یافت در فروردین ماه ۱۳۳۲ اداره کل ساختمان وزارت فرهنگ بر اثر پیشنهاد این اداره موافقت نمود که تا حدود ۳۰۰۰۰۰۰ ریال اعتبار نسبت بتکمیل ساختمان مزبور اقدام شود متعاقباً آگهی شماره ۳۸۴۲ - ۳۳۳۲۶ انتشار یافت ولی بعلمت عدم وصول پیشنهاد موافقت شد تکمیل ساختمان با نظارت دارایی بطور امانی انجام شود عملیات تکمیلی تحت نظر دایره ساختمان اداره فرهنگ از پائیز سال ۱۳۳۲ شروع

و در مهرماه ۱۳۴۳ خاتمه یافت.

زمینی که برای ایجاد ساختمان مورد استفاده قرار گرفته است بمساحت ۲۹۷۱ متر مربع میباشد و ساختمان تشکیل یافته است از دو طبقه بشرح زیر :

۱- دو باب اطاق درس هر کدام با ابعاد ۴۲۰×۸۲۰ متر بمساحت ۳۸۸۸۰ متر مربع	} الف : طبقه اول
۲- يك اطاق درس « ۴۲۰×۶۲۰ » « ۲۶۰×۴۰ »	
۳- يك اطاق درس « ۵۰×۵۰ » « ۲۲ »	
۴- يك باب دفتر > ۳۳۰×۴۱۰ > « ۱۳۵۳ »	
۵- « » « ۳۳۰×۵۱۵ » « ۱۶۹۹۰ »	
۶- مدخل کريدور « ۲۷۵×۳۷۵ » « ۱۰۴۱۲ »	
۷- کريدور اصلی بطول ۲۸۴ و عرض ۲۲۵ « ۶۳۹۰۰ »	
۸- ايوان تحتانی ۲۸۸×۴۳۷ > « ۱۱۴۸۵ » >	

۱- يك باب اطاق درس با ابعاد ۴۳۰×۶۳۰ متر بمساحت ۲۶۰۹۰ متر مربع	} ب : طبقه دوم
۲- دو باب اطاق « > ۴۳۰×۸۳۰ > « ۳۵۶۹۰ »	
۳- يك باب اطاق > « ۳۳۰×۵۲۰ » > « ۱۷۱۶۰ »	
۴- « » « ۲۷۵×۳۸۰ » « ۱۰۵۱۰ »	
۵- « » « ۵۷۰×۱۳۶۰ » « ۷۷۱۲ »	

ع- علاوه بر ساختمان اصلی در قسمت شمال غربی محوطه ۵ حلقه مستراح بمساحت ۳۸۹۴۰ متر مربع زیر بنا و در جنب درب ورودی دو باب اطاق با ابعاد ۴۳۰ در ۱۳۵۰ و مساحت ۵۸۰۵ متر مربع جهت سکونت سرایدار و انبار اثاثیه ساخته شده است بدین ترتیب اگر مساحت زیر بنای دیوارهای ساختمان بمساحت بنای اصلی افزوده شود جمع مساحت زیر بنا ۳۷۴۸۲۰ میباشد.

فضای دبستان که برای بازی و ورزش دانش آموزان منظور گردیده ۳۵۶۰ در ۳۶ متر و مساحت ۱۲۸۱۶۰ متر مربع است و محوطه شمالی ساختمان نیز که جهت گلکاری و ایجاد عمارت قرائتخانه دولتی تخصیص شده است با ابعاد ۲۵۶۰ در ۲۸۵۰ متر میباشد عمق پی کنی بعلت مستی زمین در اغلب قسمتهای زیر بنا تا حدود ۳۵۰ متر انجام یافته و داخل اطاقها تا اندازه ۸۰ سانتی متر خاک ریزی شده است. دیوار مشرف بخیابان پهلوی بطول ۳۵۶۰ متر مربع است و دیوار امتداد کوچه لله بيك تخریب و با آجر و آهک دیوار مجددی بطول ۳۶

هتر و ارتفاع ۳ متر کار گذاشته شده است سنگتراشی قسمتهای جلو و عقب ساختمان تا ارتفاع سی سانتیمتر از سطح زمین سنگ تراشیده مصرف و در طول دیوار مشرف به لاله بیک از سنک تراشی استفاده شده است . پله کانهائیکه طبقه تحتانی را بطبقه دوم عمارت مربوط میسازد از سیمان تعبیه شده و در اطراف پلهها نرده آهنی نصب گردیده است بین طبقه اول و دوم تیرهای آهنی مصرف و پوشش ساختمان با آهن سنکای سفید موجی بعمل آمده است ، کف اطاقها و راهرو طبقه اول با آجر هوزائیک آجر فرش شده و تمام قسمتهای ساختمان برای استفاده برق از قسمت داخل سیم کشی و لوله کشی آب نیز در ساختمان دبستان بعمل آمده است در سال ۱۳۳۳ چون قرار شد هنرستان دختران بمحل مزبور منتقل شود لذا یکی از اطاقهای طبقه اول جهت آشپزخانه لوله کشی گردید و جهت تکمیل بنا قرار شد اداره همکاریهای فنی آمریکا در ایران شعبه تبریز مبلغ دوست هزار ریال جهت تکمیل بنای مزبور در اختیار اداره فرهنگ بگذارد .

جمع هزینه ساختمان ۱۳۴۲۱۰۹۹۵ ریال میباشد که از محل اعتبارات ساختمانی سال ۱۳۲۹ و سال ۱۳۳۲ وزارت فرهنگ و کمک اداره همکاریهای فنی آمریکا در ایران شعبه تبریز پرداخت گردیده است . از مبلغ مزبور مبلغ ۸۵۸۱۴۹۳۵ ریال بمقاطع کار پرداخت شده و مبلغ ۴۸۳۹۶۰۶۰ ریال نیز بطور امانی عمل شده است .

در ساختمان این دبستان زحمات مرحوم مهندس دانشور و آقایان مهندس غفاری و مهندس نجاتی مهندسان ساختمانی فرهنگ آذربایجان و پرویزی ناظر هزینه ساختمانیهای فرهنگی قابل تقدیر میباشد .

مراسم افتتاح هنرستان دختران در روز شنبه هشتم آبانماه سال جاری بمناسبت جشن ولادت اعلیحضرت همایون شاهنشاهی با حضور جمع کشوری از محترمین شهر ورؤسای ادارات و بانوان آنها بوسیله جناب آقای جم استاندار محترم آذربایجان انجام گردید .

ساختمان دبستان نظامی در بخش شهر بان شهر تبریز

این ساختمان از محل صدی پنجم شهرداری تبریز ساخته شده است. ناحیه چهار شتربان از نظر وسعت محل و کثرت نفوس محتاج آموزشگاههای بیشتری است و مدارس موجود در بخش مزبور احتیاج تعلیماتی آنجا را کفایت نمیکند لذا اداره فرهنگ در نظر گرفت برای تأمین رفاه اطفال آنجا یکباب آموزشگاه در محل مناسبی ایجاد نماید بدین منظور محل کورستان متروک معروف بقبر حمال انتخاب گردید. موضوع ساختمان دبستان در جلسه مورخ چهاردهم تیرماه ۱۳۳۲ کمیسیون نظارت بسم فرهنگ مطرح و باتفاق آراء تصمیم گرفته شد برای تسریع در عمل و نتیجه مراعات صرفه و صلاح فرهنگ و استحکام آن عمل ساختمان بطور امانی زیر نظر یکنفرد از معتمدین شهر تبریز انجام یابد بدین منظور آقای حاج میرزا تقی بیت الله که از بازرگانان معروف و علاقمندان بفرهنگ میباشد جهت نظارت در ساختمان مورد بحث انتخاب گردید.

اولین کلنگ بنای مزبور در تاریخ ۱۰ - ۵ - ۳۲ وسیله جناب آقای اردلان استاندار وقت زده شد و بلافاصله عملیات پی کنی و پی ریزی طبق نقشه که از طرف مهندس فرهنگ تهیه شده بود شروع گردید ولی چون فرصت موجود کم بود و اقتضای فصل اجازة ادامه عملیات ساختمانی را نمیداد علیهذا در اوایل دیماه ۳۲ کارهای بنایی ساختمان تعطیل و مجدداً در اردیبهشت ماه ۱۳۳۳ عمل تکمیل ساختمان دنبال گردیده و در تاریخ ۱ - ۸ - ۳۳ خاتمه یافت زمینی که برای ایجاد ساختمان مورد استفاده قرار گرفته است در حدود سه هزار متر مربع میباشد و ساختمان تشکیل یافته است از :

- ۱- شش اطاق درس هر کدام بابعاد ۴۹۰ در ۶۹۰ جمعاً ۳۰۲۸۶ متر مربع
- ۲- دو اطاق مدیر و ناظم » ۳۵۰ در ۴۹۰ » ۳۴۳۰ » »
- ۳- مدخل کریدور اصلی » ۲۹۰ در ۵۳۰ » ۱۵۳۷ » »
- ۴- کریدور اصلی » ۳ » ۵۴۶۰ » ۱۶۳۸۰ » »

علاوه بر ساختمان اصلی در ضلع شمالی محوطه یکباب اطاق سرایدار با دهلیز و صندوقخانه بابعاد ۳۶۰ در ۸۷۰ متر بمساحت ۳۱۳۲ متر مربع و جنب اطاق سرایدار يك

باب اطاق که برای آبخوری اطفال لوله کشی شده است بابعاد ۱۷۰ در ۴ متر بمساحت ۶۸۰ متر مربع و انبار انائیه بابعاد ۲۸۰ در ۳۸۰ متر بمساحت ۱۰۶۴ متر مربع و چهار حلقه مستراح باراهرو بابعاد ۳۷۰ در ۶ متر و بمساحت ۲۲۲۰ متر مربع ساختمان گردیده است .

جمع مساحت زیربنای اصلی ۴۱۶۳۳۰ متر مربع میباشد . و اگر مساحت زیر بنای منزل سرایدار و انبار انائیه و مستراحها و دستشورخانه ساختمان اصلی افزوده شود جمع مساحت زیربنا باديوارها بالغ بر ۶۲۶ متر مربع خواهد بود .

عمق پی کنی بنسبت سختی و مستی زمین از ۲ تا ۳ متر و عرض آن ۷۵ سانتیمتر منظور گردیده طول دیوار محوطه ۱۳۲۵۰ متر و ارتفاع آن نظر بوضعیت زمین بترتیب از ۲ متر تا ۲۵۰ متر میباشد قسمتهای تحتانی دیوار بارتفاع ۷۰ سانتیمتر و پشت ساختمان بارتفاع ۱ متر باسنگ لاشه و ماسه و آهک بنا گردیده است .

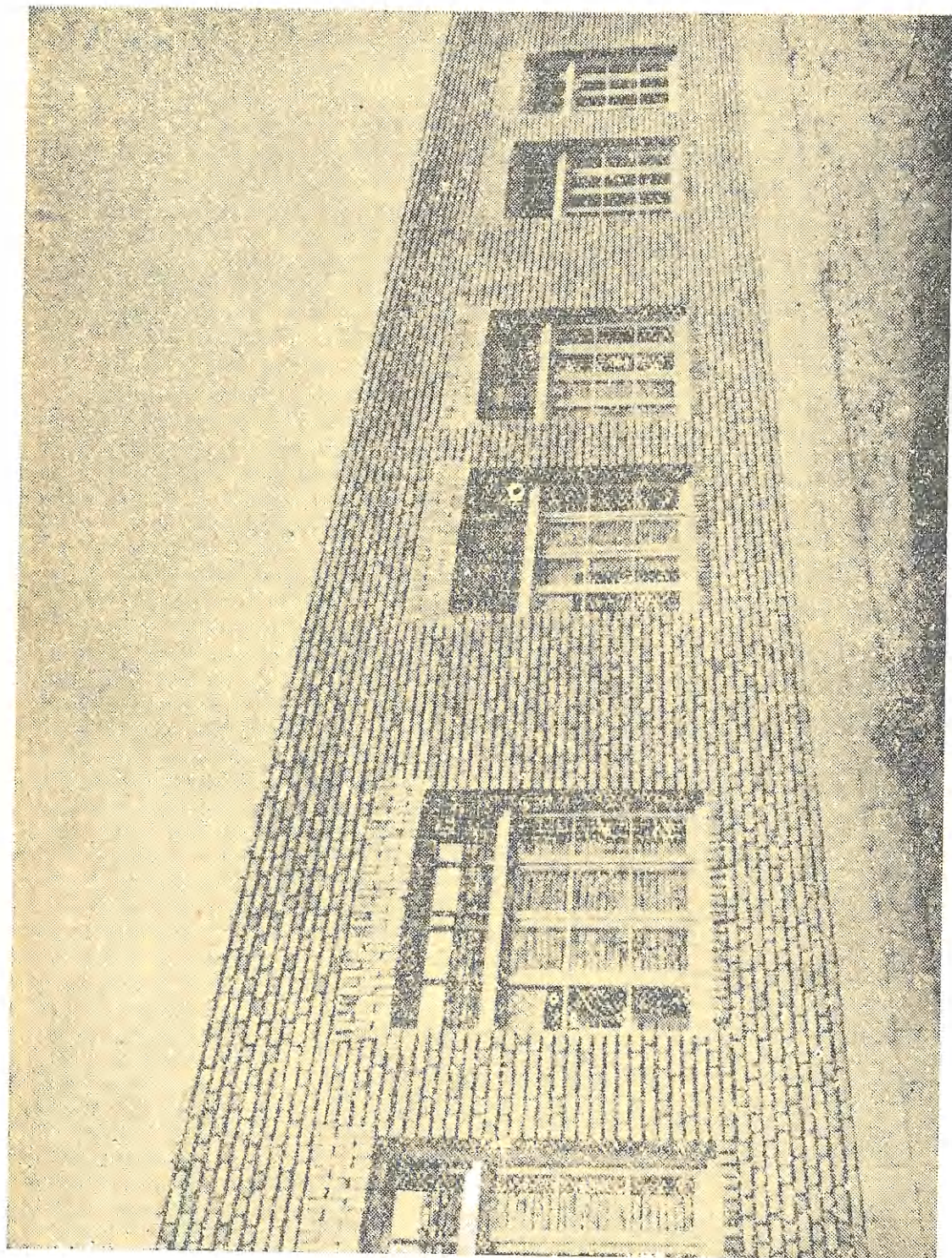
نمای خارجی ساختمان با آجر سفید و بندکشی سیمانی بعمل آمده قسمتهای دیگر ساختمان با آجر ابلق ساخته شده است .

درب و پنجره از چوب تبریزی خشک تهیه و پوشش بنا از آهن سفید موجی بعمل آمده است .

کف اطاقها و کریدور و سکوی جاوی ساختمان و جنب درب ورودی حد متوسط بعرض ۳ متر با آجر سبزماسه فرش و تمام قسمتهای ساختمان جهت استفاده برق از قسمت داخل سیم کشی شده است .

از نظر موقعیت محل دو باب درب ورودی از چوب تبریزی بانرده آهنی و پایه آجری در اضلاع شمالی و شرقی محوطه نصب گردیده است . قسمتهای پائین ساختمان تا ارتفاع ۶۰ سانتیمتر از سطح سنگ تراشیده مصرف و محوطه مقابل درب ورودی و پلکان آن و همچنین پلکان درب اصلی کریدور باسنگ تخماقی تراشیده بنا گردیده است .

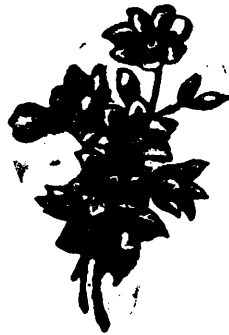
در بنای این ساختمان نیز مانند دبستانهای دیگر حد اعلاى استحکام رعایت و از تزئینات غیر ضروری جلوگیری شده . تمام ساختمان از قسمت داخل تا ارتفاع ۱۲ سانتیمتر

نیمان‌گشی گردیده و دیوارها بارتفاع ۶۵ سانتیمتر رنگ روغن شده است ،
جمع هزینه ساختمان بالغ بر ۸۷۷۹۴۱۷۰ ریال است که از محل صدی پنچ شهرداری
پرداخت گردیده است .

از لحاظ فنی شادروان مهندس دانشور در جریان امر نظارت داخته‌اند .
در خاتمه لازم میدانند از زحمات جناب آقای میرزا تقی بیت‌الله و آقایان اعضاء محترم
کمیسیون نظارت بر سهم فرهنگ که در جریان عملیات ساختمانی کوشش و مجاهدت لازم را
معمول داخته‌اند قدردانی نماید .

ساختمان دبستان سلیمی واقع در گورستان متروک قره آغاج

این ساختمان از اعتبارات دولتی ساختمانی سال ۱۳۳۲ فرهنگ ساخته شده است . چون در ناحیه پنج قره آغاج تبریز ساختمان دولتی وجود نداشت و ساختمانهای استجاری موجود علاوه بر عدم تناسب ساختمان تکافوی احتیاجی دانش آموزان را نمیکرد علیهذا در نیمه دوم سال ۱۳۳۲ پس از ابلاغ اعتبار ساختمانی تصمیم گرفته شد دبستانی در بخش مزبور ساخته شود . برای انتخاب زمین مطالعات لازم بعمل آمد چون غیر از گورستان متروکه قره آغاج که از لحاظ مشرف بودن به خیابان جدید الاحداث برای ایجاد ساختمان مناسب بود محل دیگری وجود نداشت ناگزیر با وجود کمی مساحت محوطه مزبور نقشه ساختمان دو طبقه وسیله مرحوم مهندس دانشور تهیه و پس از تصویب اداره کل ساختمان نسبت به تهیه تشریفات مقدماتی عمل مناقصه اقدام شد . آگهی مناقصه شماره ۱۳۹۱۰۰۱ - ۳۲۷۷۲۳ انتشار یافت و بجهت نرسیدن پیشنهاد آگهی شماره ۱۵۹۶۰۰۱ - ۳۲۸۸۱۴ برای نوبت دوم منتشر گردید و چون از آگهی نوبت دوم نیز نتیجه بدست نیامد ناچار بنشر آگهی نوبت سوم تحت شماره ۱۷۹۸۳۰۱ - ۳۲۹۹۳ اقدام گردید پس از انقضای مدت قانونی بعلت عدم وصول پیشنهاد با موافقت شماره ۱۲۸۷۶ - ۳۲۱۲۲ اداره کل ساختمان وزارت فرهنگ عمل ساختمان امانی تحت نظر کمیسیونی با حضور آقایان اعضاء کمیسیون صدی پنج و آقایان رؤسای ادارات فرهنگ و دارائی تبریز شروع گردید . کمیسیون مزبور تصویب نمودند که ساختمان قره آغاج با نظارت آقایان دیباج رئیس فرهنگ شهرستان تبریز و پرویزی ناظر هزینه ساختمانها شروع و نظارت امور فنی را آقایان مهندسین اداره فرهنگ عهده دار شوند . در تاریخ ۱۲۷۲۳۲ مصالح مقدماتی لازم خریداری و پی کنی ساختمان از همانروز شروع و عملیات ساختمانی آغاز گردید .

زمینی که برای ساختمان دبستان مورد استفاده قرار گرفته است محوطه ای بمساحت ۱۶۲۰ متر مربع میباشد و ساختمان تشکیل یافته است از :

۱- سه کلاس درس هر کدام بابعاد 750×5 متر بمساحت 11250 متر مربع	
۲- يك کلاس ديگر درس « 485×3250 »	» 1697 »
۳- يك اطاق مدير 645×325 »	» 2096 »
۴- کريدور اصلي 2320×285 »	» 6612 »
۵- مدخل کريدور اصلي 485×260 »	» 1261 »
۶- راهرو اطاق مدير 720×125 »	» 9 »

طبقه اول

۱- سه کلاس درس هر کدام بابعاد 750×510 متر بمساحت 3825 متر مربع	
۲- يکباب تالار اجتماعات « 9360×5 »	» 68 »
۳- يك اطاق دفتر « 5×3 »	» 15 »
۴- راهرو « 2050×295 »	» 6047 »

طبقه دوم

علاوه بر ساختمان اصلی که در سمت جنوبی محوطه قرار گرفته است در امتداد ساختمان با استفاده از وضعیت اختصاصی زمین کمی جلوتر از ساختمان اصلی يك باب اطاق درس بابعاد 330 در 780 متر و مساحت 2574 متر مربع - منزل سرایدار و انبار اثاثیه اولی بابعاد 220 در 480 و دومی بابعاد 315 در 410 جمعاً بمساحت 2851 متر مربع و یکباب راهرو بابعاد 210 در 650 بمساحت 1365 متر مربع و پنج حلقه مستراح بطول 950 و عرض 5 متر و مساحت 4750 متر بنا گردیده است. بدین ترتیب مساحت زیر بنای ساختمان اصلی که دو طبقه میباشد تقریباً 240 متر مربع و مساحت زیر بنای ساختمان يك طبقه 115 متر مربع میشود.

در بنای این ساختمان کمال دقت و صرفه جویی و حد اعلاي استحکام رعایت گردیده و حتی المقدور از تزیینات غیر ضروری و زائد صرف نظر شده است.

تمام ساختمان از آجر و نمای آن از آجر بهمنی و بندکشی سیمانی بنا گردیده است در کلیه قسمت های ساختمان از طرف داخل دیوارها تا ارتفاع 25 سانتیمتر برای استحکام سیمان کشی و بقیه با گچ خالص دو گجه سفید کاری شده است. در سقف عمارت تیرهای چوبی مصرف و برای تأمین گرمای کلاسها و کريدور قسمت فوقانی تیرها با تخته های بضمخامت سه سانتیمتر پوشیده شده و پوشش بنا با آهن موجی سفید بعمل آمده است.

طبقه اول با تیر آهن بوزن ۲۹۳۲۵۰ کیلوگرم پوشیده شده و فواصل تیر آهن ها با آجر و گچ و خاک ساخته شده است . پله رابط دو طبقه از موزائیک سیمانی بوده و برای جلوگیری از مخاطرات احتمالی اطراف پله های مزبور نرده آهن نصب گردیده است .

بمنظور تأمین آب مشروب دانش آموزان يك حلقه چاه بعمق ۲۲ متر حفره و وسیله يك دستگاه تلمبه از آب آن استفاده میشود .

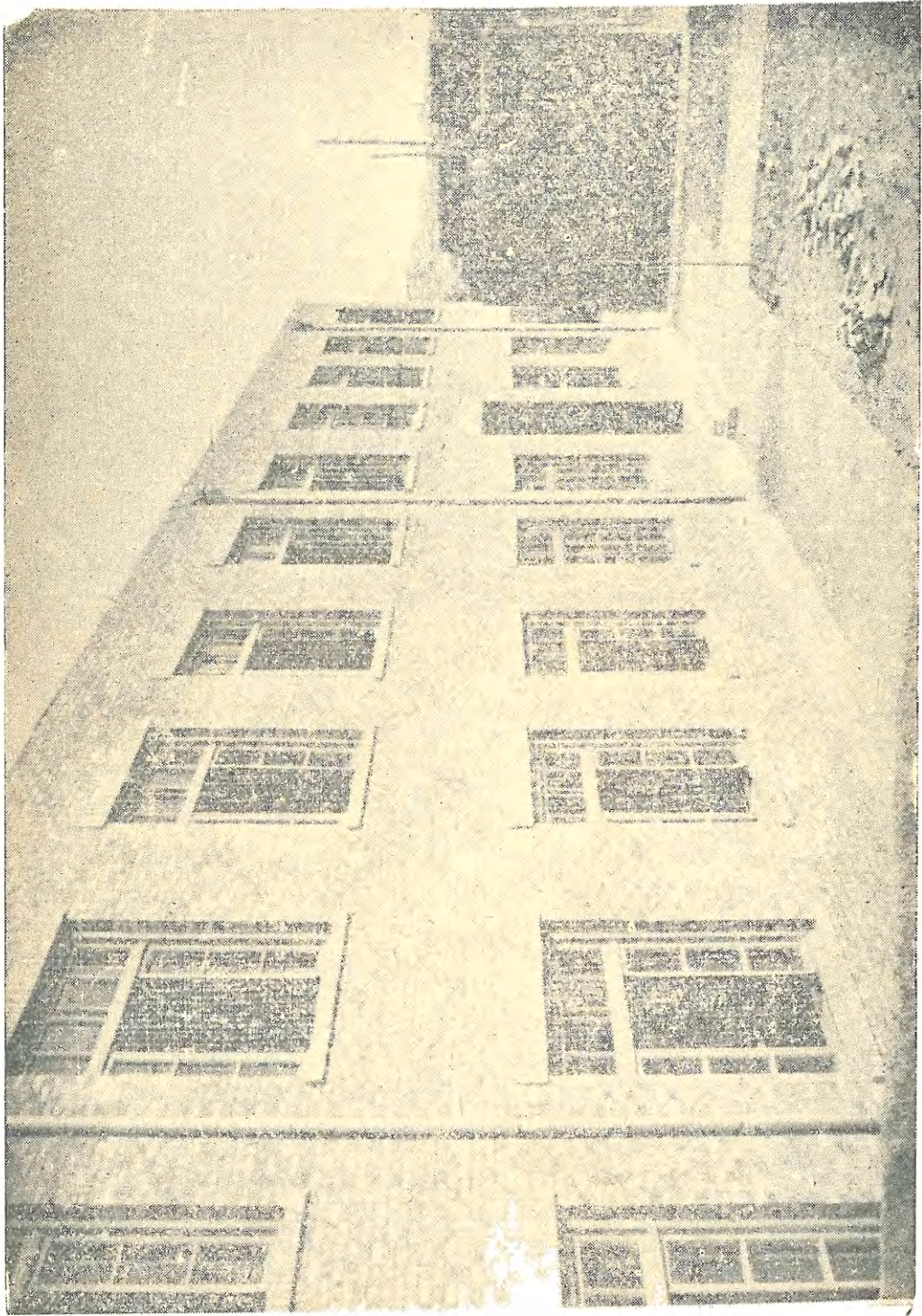
پی ریزی ساختمان با سنگ و آهک انجام یافته و عمق پی کفی بطور متوسط يك متر میباشد ولی در برخی قسمت ها بعلت سستی زمین تا عمق چهار متر و عرض دو متر پی ریزی شده است . در کلیه ساختمان ۹۲۲۰ متر سنگ تراشیده تخمائی و ۱۵ متر سنگ پله مصرف گردیده است .

درب و پنجره ساختمان از چوب تبریزی خشک بی عیب تهیه و پنجره های کریدور بمحوطه کوچکی بمساحت ۲۱۵ متر مربع باز میشود که روشنائی کریدور را بحد کافی تأمین مینماید زمینی که برای گردش و ورزش دانش آموزان اختصاص یافته فضائی است بمساحت ۸۲۶ متر مربع دیوار پشت ساختمان از آجر ابلق و دیوار محوطه ورزش تا ارتفاع ۷۰ سانتیمتر با سنگ و آهک و بقیه باخست خام ساخته شده و در طول دیوار که ۱۵۸ متر میباشد ۲۲ عدد پایه آجری کار گذارده شده است .

کلیه اتاقها و کریدورها و سکوی جاسو و اطراف ساختمان و همچنین خیابان مقابل درب ورودی عمارت با آجر سبزماشه فرش و جمع مساحت آن بالغ بر ۷۴۲ متر مربع میباشد درب ورودی از چوب جنگلی در اردیبل تهیه و بتبریز حمل و نصب گردیده است . تمام قسمتهای ساختمان از داخل جهت استفاده برق سیم کشی شده است .

جمع هزینه ساختمان ۹۹۱۲۶۵۸۵ ریال میباشد که مبلغ ۳۴۱۴۷۷۳۵ ریال آن از اعتبار دولتی ساختمانهای فرهنگ در سال ۱۳۳۲ پرداخت گردیده است .

برای بقیه آن اعتباری وجود نداشت از طرف دیگر چون دبستان جنب آن بعلت خرابی و شکست عمارت و عدم توجه مالک به تعمیرات اساسی آنجا جهت جلوگیری از خطرات

دېستان ساپمې قره آغاچ

احتمالی تخلیه گردیده و محصلین بلا تکلیف و سرگردان و کلاسها تعطیل شده بود لذا بقیه مخارج ساختمانی دبستان مزبور را که مبلغ ۶۴۹۷۸۸۵۰ ریال میشود اعضای محترم کمیسیون مستمندان شهر تبریز تقبل نمودند از محل عواید مستمندان پردازند در صورتیکه برای آن اعتباری پادار گردید مبلغ مزبور مسترد شود و الا ساختمان مزبور باعتبار کمیسیون مستمندان تکمیل شود و بهمین ترتیب نیز اقدام گردیده است.

در ساختمان این دبستان زحمات آقایان دیباج رئیس فرهنگ تبریز و پرویزی ناظر هزینه داری و آقایان اعضای محترم کمیسیون مستمندان شهر تبریز و مهندس نجاتی مهندس ساختمانهای فرهنگی آذربایجان قابل تقدیر میباشد.

ساختمان دبیرستان ثقة الاسلام جنب سینما حمزه شهر تبریز

این ساختمان از محل سه میلیون ریال اعتبار ساختمانی سال ۱۳۲۹ و کمک مستمندان بنا گردیده است. ساختمان دبستان پس از انجام تشریفات مقدماتی و صدور آگهی های شماره ۲۰۵۱۷ - ۳۰۶۳۳ و شماره ۲۳۹۳۷ - ۳۰۷۶۶ و رسیدگی به پیشنهادات واصله بعهده آقای ویکتور اوهانجانیان با تخفیف صدی بیست و پنج واگذار گردید. قرارداد مربوط در تاریخ بهمن ماه ۱۳۳۰ بین پیمانکار و اداره فرهنگ منعقد و از همان تاریخ عملیات مقدماتی ساختمان طبق نقشه هاییکه از طرف شادروان مهندس دانشور نماینده اداره کل ساختمان وزارت فرهنگ در آذربایجان تهیه شده بود پس از تصویب اداره کل ساختمان شروع گردید.

ساختمان آموزشگاه طبق قرارداد منعقد میبایست در سال ۱۳۳۱ خاتمه یابد ولی خاتمه سال مالی ۱۳۳۰ و برگشت اعتبارات اختصاصی ساختمانی بمرکز سبب تعویق عملیات ساختمانی گردید و چون تجدید حواله اعتبارات برگشتی بعلمت بحران مالی خزانه دولت امکان نداشت علیهذا در سال ۱۳۳۱ نیز اتمام ساختمان مزبور عملی نشده ناگزیر با استفاده از اعتبارات برگشتی سال ۱۳۲۹ تکمیل بنا در سال ۱۳۳۲ نیز ادامه یافت و تقریباً قسمت عمده ساختمان اصلی در سال ۱۳۳۲ باتمام رسید و بنای محل سرایدار و انبار انائیبه و انجام عملیات تکمیلی جزئی بنای اصلی بسال ۱۳۳۳ موکول گردید.

زمینی که برای ایجاد ساختمان مورد استفاده قرار گرفته بمساحت ۳۹۰۰ متر مربع میباشد ساختمان تشکیل یافته است از:

- ۱ - شش کلاس درس هر کدام بابعاد ۷×۵ متر بمساحت ۴۱۰ متر مربع
- ۲ - دو اطاق دفتر و مدیر هر کدام ۶×۴۴۰ » » ۵۲۸۰ »
- ۳ - کربودر اصلی بابعاد ۵۵۸۰×۴ » » ۲۲۳۲۰ »
- ۴ - راهرو ۶×۳ » » ۱۸ »

جمع - ۵۰۴۰ متر مربع

ساختمان اصلی در ضلع شمالی محوطه و اطاق مدیر و دفتر در طرفین مدخل ساختمان قرار گرفته است علاوه بر ساختمان اصلی دو باب اطاق سرایدار و انبار انائیبه بابعاد ۳۸۰ در ۱۳۴۰

متر بمساحت ۵۰۹۲ متر مربع ساخته شده .

چهار حلقه مستراح بابعاد ۳۴۰ در ۶۷۵ متر بمساحت ۲۳۹۵ متر مربع ساخته شده است .

مساحت زیر بنای ساختمان اصلی ۵۰۴ مترمربع است و اگر مساحت زیر بنای منزل سرایدار - انبار انانیه و غیره برقم فوق افزوده شود کلیه مساحت ساختمان بالغ بر ۵۷۸ متر مربع خواهد بود .

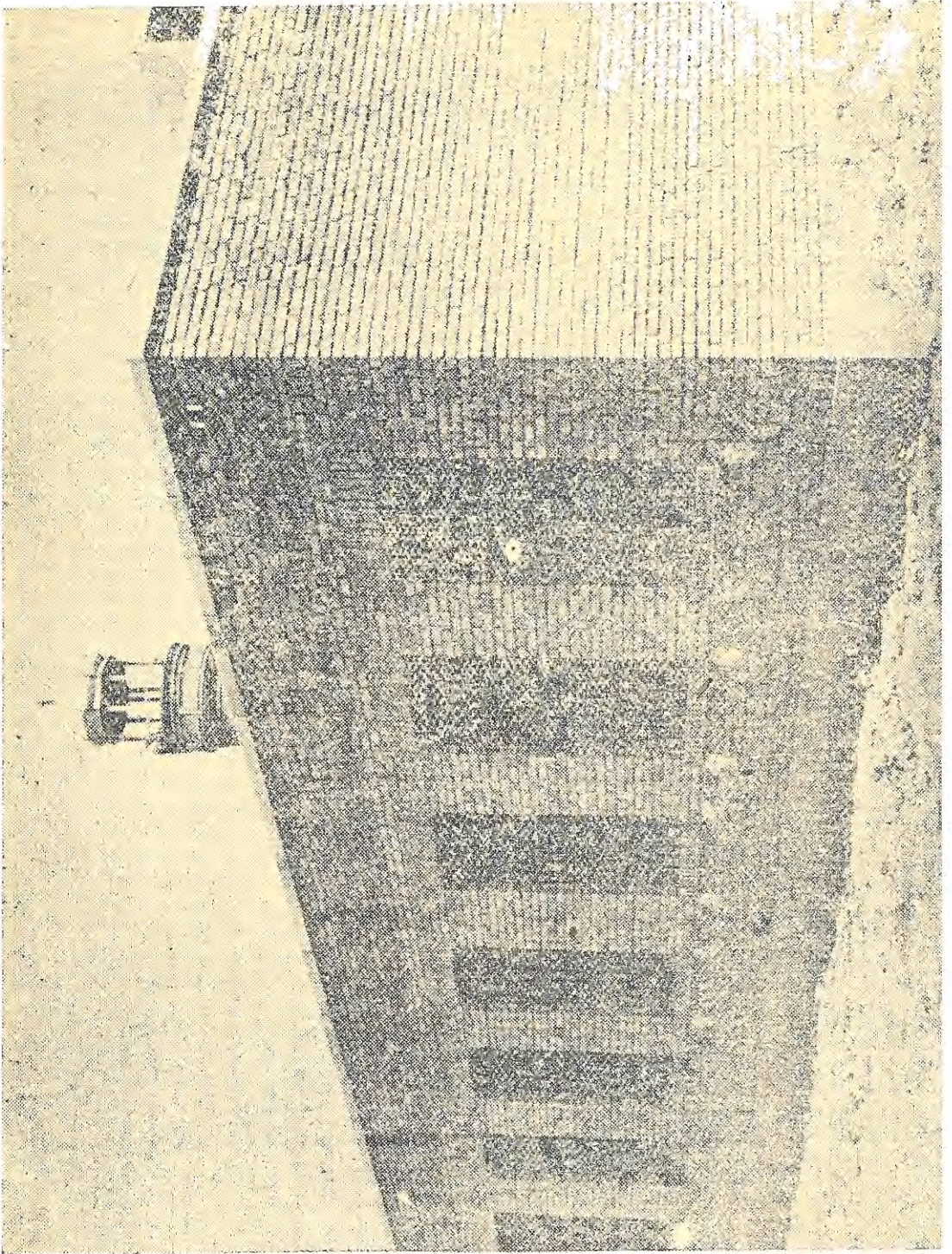
عمق پی کنی به نسبت سختی و سستی زمین از ۲۸۰ الی ۳۱۵ متر و عرض آن از ۷۰ تا ۸۰ سانتی متر منظور گردیده است . پی چینی با شفته ریزی و سنک لاشه با ملات ماسه آهک انجام یافته است . جمع پی کنی ساختمان ۱۰۳۵۹۳ مترمکعب ، سنک کاری تفلیسی ۹۲۰۹ متر مکعب و خاک ریزی و تسطیح ۳۸۲۳۲ متر مکعب میباشد .

اطراف ساختمان بار ارتفاع ۶۰ سانتیمتر از سمت داخل محوطه سنک تراشیده مصرف و جمع سنک تخمماقی تراشیده بالغ بر ۳۷۷۷ متر مربع است .

در ساختمان این دبستان نیز مانند سایر ساختمانها حد اعلاى استحکام و صرفه جوئی بعمل آمده و کلیه قسمتها با آجر نیمه ابلق ساخته شده و نمای خارجی ساختمان با سیمان بند کشی شده است . کنار درب ورودی تا ارتفاع ۸۰ سانتیمتر سنک تخمماقی تراشیده مصرف و بقیه پایه های آن با آجر ابلق بنا گردیده است . کف کلیه اطاقها و راهرو و سکوی مقابل ساختمان اصلی با آجر سبزماسه فرش و تمام قسمتهای ساختمان از سمت داخل جهت استفاده برق سیم کشی شده است . از اړه قسمتهای داخلی ساختمان تا ارتفاع ۶۰ سانتیمتر بضغامت ۲ سانتیمتر سیمان کشی شده و درب و پنجره عمارت از چوب جنگلی خشک بی عیب در اردیبل تهیه و به تبریز حمل گردیده است . پوشش بنا از ورق آهن هوجی سفید بعمل آمده است .

جمع هزینه ساختمان بالغ بر ۵۰۱۸۴۷۷ ریال میباشد که مبلغ ۵۷۷۲۶۳ ریال آن از محل اعتبارات ساختمانی سال ۱۳۲۹ بوسیله مقاطعه کار انجام شده و بقیه بنظارت جناب آقای حاج احمد محمودیه بطور امانی از محل اعتبار مستمندان شهر تبریز پرداخت شده است زحمات آقای محمودیه در تکمیل ساختمان این دبستان و آقایان اعضای کمیسیون مستمندان در تأمین اعتبار آن قابل تقدیر میباشد .

ساختمان دبستان دانشور

در محل قبرستان متروک چرنداب

ساختمان این دبستان از محل سه میلیون ریال اعتبار ساختمانی سال ۱۳۲۹ بنا گردیده است پس از تهیه مقدمات امر و انتشار آگهی مناقصه بشماره های ۲۰۵۱۷ - ۳۰۶۳ و ۲۳۹۳۷ - ۳۰۷۲۶ و رسیدگی به پیشنهادات واصله آقای غفور میرزایی با تخفیف صدی بیست هشت و نیم بواحد بها برنده مناقصه شناخته شد پس از وصول اجازه از وزارت فرهنگ در شانزده بهمن ماه سال ۱۳۳۰ بمقتد قرارداد اقدام و بلافاصله عملیات پی کنی ساختمان شروع گردید. نقشه ساختمان بوسیله آقای مهندس دانشور نماینده اداره کل ساختمان وزارت فرهنگ در آذربایجان تهیه و مبنای عمل قرار گرفت زمینی که برای ایجاد ساختمان در نظر گرفته است بمساحت ۴۰۳۸ متر مربع میباشد و ساختمان عبارتست از:

- ۱ - شش اطاق درس هر کدام بابعاد ۵۱۰ در ۷۴۰ جمعاً ۲۲۶۴۴ متر مربع
- ۲ - دو اطاق دفتر و مدیر » » ۴۰۲ در ۵۴۵ » » ۴۳۸۲
- ۳ - کربدور اصلی » » ۴۱۰ در ۴۶۹۵ » » ۲۹۲۴۹
- ۴ - مدخل کربدور » » ۳۵۰ در ۴ » » ۱۴

جمع ۵۷۶۷۵ متر مربع

علاوه بر ساختمان اصلی در ضلع جنوبی محوطه جنب درب ورودی دو باب اطاق سرایدار و انبار بادهلز بابعاد ۳۸۰ در ۱۰۴۰ بمساحت ۳۹۵۲ متر مربع و چهار حلقه مستراح بابعاد ۲۹۰ در ۷۶۵ بمساحت ۲۲۵۶۷ متر مربع ساخته شده است جمع مساحت زیر بنای ساختمان اصلی با احتساب زیر دیوارها ۶۲۵ متر مربع است و اگر مساحت زیر بنای مستراحها و منزل سرایدار و انبار انانیه برقم فوق افزوده شود کلیه مساحت آن بالغ ۷۱۳ متر مربع خواهد بود.

عمق پی کنی ۲۳۷ متر و عرض آن ۸۴ سانتیمتر منظور گریهده و چون سطح زمین ساختمان از جنوب غرب شمال شرق دارای شیب بود ناگزیر برای تراز سطح پی ها بطور متوسط ۲۷ سانتیمتر بدیوار جنوبی ساختمان افزوده شده است در پشت ضلع شمالی برای تراز پیاده رو

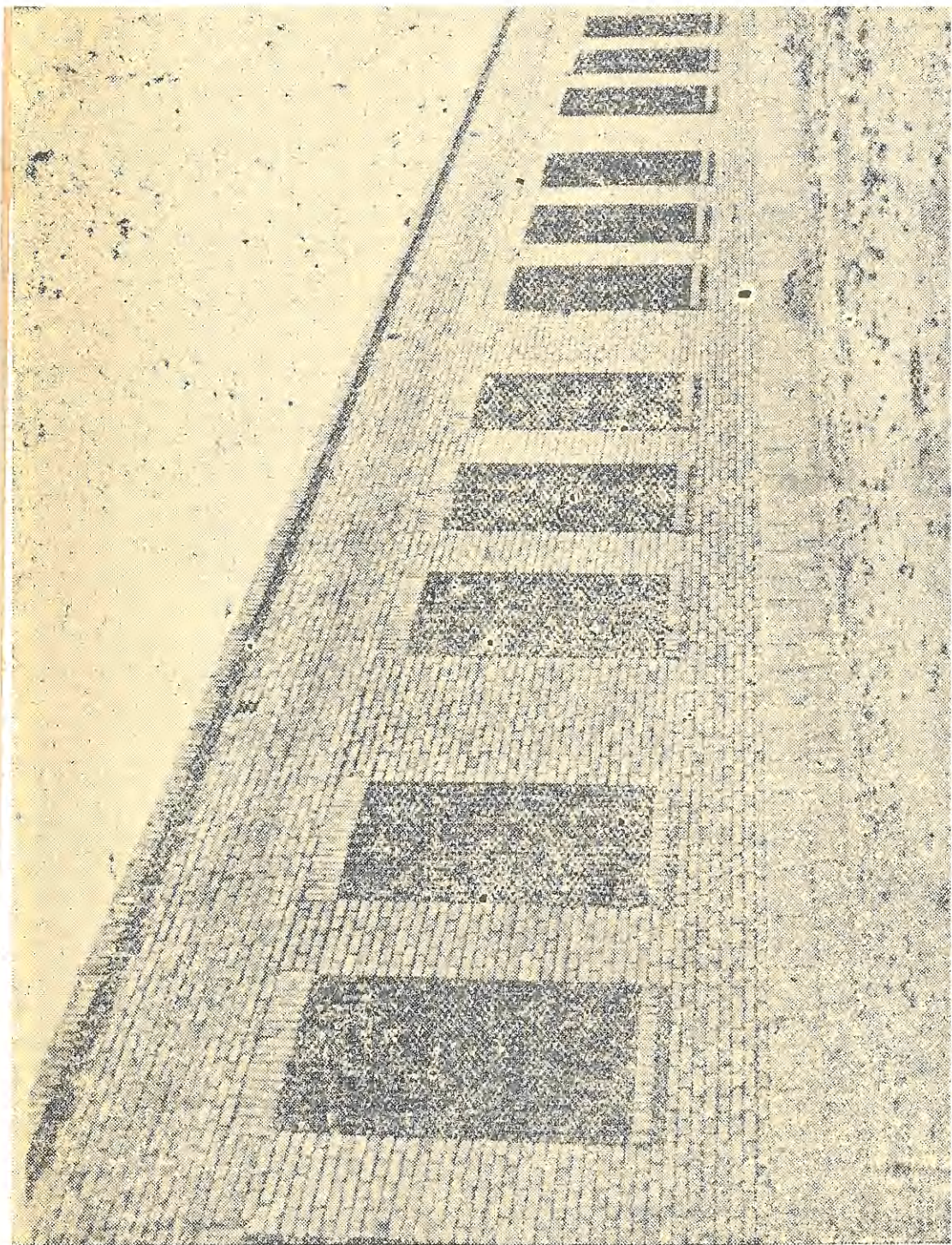
ساختمان و جلوگیری از تجمع باران بطول ۶۴۸۰ و بعرض ۳ و عمق ۵۰ سانتیمتر خاک ریزی و تسطیح بعمل آمده و پشت دیوار غربی بطول ۲۷ و عرض ۲ متر و ارتفاع ۲۰ سانتیمتر و در امتداد دیوار جنوبی داخل محوطه بطول ۷۰ و عرض ۷ متر و ارتفاع ۲۵ سانتیمتر خاک ریزی شده است و برای تسطیح محوطه دبستان مقداری هم خاک برداری بعمل آمده است . دیوار کشی محوطه با ازاره سنگی و پایه های آجری و خشت خام انجام شده است طول دیوار محوطه ۹۶۹۵ متر و عملیات سنگ کاری آن بالغ بر ۲۱۷۴۲ متر مکعب و در نقاط مختلف دیوار ۳۱ عدد پایه آجری کار گذاشته شده است . میزان پی چینی با سنگ لاشه و ملات ماسه و آهک ۵۸۳۲۱ متر مکعب و پی کنی ساختمان و دیوار محوطه بالغ بر ۷۱۶۸۱ متر مکعب میباشد .

اطراف ساختمان اصلی تا ارتفاع ۶۰ سانتیمتر از سطح زمین سنگ تراشیده تخماقی کار گذاشته شده و جمع سنگ تراشیده بالغ بر ۴۸۷۸۱ متر مربع است بنای خارجی ساختمان با آجر نیمه ابلق و بندکشی سیمانی بعمل آمده است .

درب و پنجره ساختمان از چوب جنگلی خشک در اردبیل ساخته شده و بتبریز حمل گردیده است و پوشش بنا از ورق آهنی موجی بعمل آمده است .

کف کلیه اطاقها و سکوی مقابل ساختمان اصلی با آجر سبزماسه فرش و تمام قسمتای ساختمان جهت استفاده برق از قسمت داخل سیم کشی شده است درب ورودی محوطه از چوب جنگلی محکم تعبیه گردیده و کنار درب ورودی تا ارتفاع ۸۰ سانتیمتر سنگ تخماقی تراشیده مصرف و بقیه پایه ها با آجر سفید ساختمان شده است جمع هزینه ساختمان بالغ بر ۲۰۷۸۱۱۳۲۰ ریال است که مبلغ ۴۲۱۴۸۴۹۰ ریال آن از بودجه دولتی و ۶۵۶۲۲۸۳۰ ریال از اعتبار اداره همکاریهای فنی آمریکا در ایران شعبه تبریز پرداخت شده است .

از لحاظ فنی شادروان مهندس دانشور نماینده اداره کل ساختمان وزارت فرهنگ در آذربایجان در جریان امر نظارت داشته اند و چون فقید مزبور در امور فنی ساختمانی این اداره و مخصوصاً در طی عملیات ساختمانی بنای این دبستان در زمان حیات خود مجاهدات فراموش نشدنی بکار برده و در تمام مراحل خدمت با صداقت و ایمان راسخ بادامه خدمات فنی اختصاصی خود مشغول بوده اند علیهذا بمنظور تجلیل و قدردانی از خدمات آن مرحوم

ساختمان دبستان دانشور واقع در بخش چرنداب شهرستان تبریز ص ۶۱

ساختمان دبستان چرنداب بنام دبستان دانشور نامیده میشود .

اداره فرهنگ از همکاری و کمک مادی اداره همکاریهای فنی آمریکا در ایران شعبه تبریز که در ساختمان این دبستان کمک مادی مؤثری نموده اند اظهار امتنان و قدردانی مینماید . همچنین از آقای مهندس غفاری که در تکمیل ساختمان دبستان نظارت نموده و متحمل زحمت شده اند قدردانی میشود .

ساختمان دبستان قطران

واقع در محل گورستان متروك حكيم آباد

حكيم آباد از بخشهای نزديك حومه شهر تبريز ميباشد و با وجود اينكه چندين هزار نفر جمعيت دارد ولي متأسفانه بعلت دور بودن از مركز شهر فرهنگ بخش مزبور پيشرفت محسوسي ننموده است و در بخش نامبرده فقط دو باب دبستان دخترانه و پسرانه تأسيس گرديده كه متأسفانه علاوه بر آنكه هيچكدام ساختمان مناسبی ندارد دبستانهای مزبور برای تحصيل اطفال آن بخش نیز كافي نميباشد ناچار عده ای از کودکان خرد سال مجبورند در فصل زمستان مسافت زيادی را پيموده و دريکی از آموزشگاههای داخل شهر مشغول تحصيل شوند بدین جهت در سال ۱۳۳۲ برای تأمين رفاه دانش آموزان تصميم گرفته شد كه ساختمان مناسبی در حكيم آباد ايجاد شود موضوع در جلسه مورخ ۲۷/۴/۳۲ كميسيون مستمندان مطرح و احداث ساختمان در محل گورستان متروك حكيم آباد بتصويب اعضاء كميسيون رسيد و مقرر گرديد ساختمان دبستان طبق نقشه اداره فرهنگ بنظارت آقای مهديقلي اميرقاسمی كه از محترمين فرهنگدوست تبريز ميباشند بطور امانی ساخته شود بلافاصله از محل اعتباري كه بدین منظور اختصاص داده شده بود پي كنی ساختمان شروع و پي ريزی قسمت عمده ساختمان اصلي و ديوار كشی انجام يافت ولي در اثر عدم تكافوی اعتبار و فرار سیدن زمستان عمليات بنائی موقوف و مجدداً در فروردين ماه ۱۳۳۳ با استفاده از وجوه مصوبه كميسيون عوايد مستمندان كارهای ساختمانی دنبال گرديد و بالنتيجه ساختمان مزبور در مدت چهارده ماه زیر نظر مستقيم آقای اميرقاسمی خاتمه يافت .

زمینی كه برای ساختمان آموزشگاه مورد استفاده قرار گرفته جمعاً ۵۴۵۰ متر مربع

ميباشد و ساختمان تشكيل يافته است از :

- ۱ - هشت اتاق درس هر کدام بابعاد ۲۰ در ۷ در ۷۵۰ متر جمعاً به مساحت ۲۵۲ متر مربع
- ۲ - دو اتاق مدير و دفتر » » » » در ۷۰ در ۵ » » ۵۲۶۴
- ۳ - مدخل كريدور » » » » در ۷ » » ۲۱
- ۴ - راهرو اصلي » » » » در ۵۴ » » ۱۶۲

جمع ۴۸۷۶۴ متر مربع

علاوه بر ساختمان اصلی که در سمت جنوب واقع شده در ضلع شرقی محوطه یکباب اطاق سرایدار با دهلیز بترتیب بابعاد ۳ در ۳۵۰ متر و ۲ در ۳۵۰ متر و انبار اثاثیه بابعاد ۳ در ۴۵۰ متر و دو قسمت غربی محوطه پنج حلقه مستراح بابعاد ۳۵۰ در ۹ متر جمعاً بمساحت ۶۲۵۰ متر مربع ساخته شده است که اگر مساحت زیربنای دیوارهای ساختمان را بمساحت ساختمان اصلی و فرعی بیفزائیم جمع مساحت زیر بنا بالغ بر ۶۵۰ متر مربع خواهد بود

روکاری ساختمان با آجر سفید و ابلق فشاری و سنگ و آهک و سیمان و خود ساختمان با خشت ساخته شده اطراف محوطه دیواری با ارتفاع ۲۵۰ متر و طول ۲۸۰ متر با پایه های سنگی و آجری و خود دیوار از خشت ساخته شده و تعداد پایه های آجری در طول دیوار بالغ بر ۲۸ پایه میباشد

در و پنجره عمارت از چوب جنگلی در اردبیل تهیه و بتبریز حمل شده است . در ورودی نیز از جنس چوب در و پنجره ساختمان تهیه و در مدخل آموزشگاه بکمک دو ستون سنگی بزرگ کلر گذاشته شده است .

در قسمت جلو عمارت تا ارتفاع شصت سانتیمتر سنگ تراشیده نصب گردیده و جمع سنگ تراشیده مصرفی بالغ بر ۱۰۰ متر میباشد .

پوشش بنا با تیر چوبی و کاهگل انجام یافته و کف کلیه اطاقها و کریدور با آجر سبزماسه فرش گردیده است تمام دیوارهای کلاسها و راهرو از کف عمارت با ارتفاع ۳۵ سانتیمتر از سمت داخل سیمان کشی شده و برای تأمین روشنایی آموزشگاه در کلیه قسمتهای بنا از قسمت داخل سیم کشی برق انجام یافته است .

جمع هزینه ساختمان بالغ بر ۷۷۸۷۵۴ ریال است که از محل عواید مستمندان پرداخت گردیده است .

از لحاظ فنی در سال ۱۳۳۲ شادروان مهندس دانشور و در سال ۱۳۳۳ آقای مهندس نجاتی نماینده اداره کل ساختمان وزارت فرهنگ در استان ۳ در ساختمان مورد بحث نظارت نموده اند . در طول مدت ساختمان علاوه بر رسیدگی های روزانه رئیس اداره فرهنگ و مهندسی

مربوطه جناب آقای امیر قاسمی با وجود بُعد مسافت همه روزه در محل ساختمان حاضر و در حسن جریان و سرعت عملیات ساختمانی شخصاً نظارت نموده اند و زحمات معظم له از هر جهت قابل تقدیر میباشد و از طرف کمیسیون مستمندان شهر تبریز آقایان حاج محمدعلی آقا حیدرزاده و حاج محمد آقا نخجوانی در ساختمان مزبور نظارت داشته اند و تقدیر از زحمات کلیه آقایان مزبور بعهده نسل آینده کشور خواهد بود.

گزارش ساختمان دبستان شریف زاده در محل گورستان متروک امیرخیز

بخش امیرخیز از بخشهای وسیع و پرجمعیت شهر تبریز میباشد که متأسفانه به علت نبودن ساختمان مناسب جهت تأسیس دبستان از لحاظ فرهنگی چندین پیشرفتی ننموده است لذا اداره فرهنگ در سال ۱۳۳۳ تصمیم گرفت در محل گورستان متروک واقع در جنب کارخانه کبریت سازی توکلی دبستانی بنا نماید و پس از مذاکرات لازم اعتبار آن از طرف کمیسیون مستمندان شهر تبریز تأمین گردید.

نقشه ساختمان توسط آقای مهندس نجاتی نماینده اداره کل ساختمان وزارت فرهنگ در اداره فرهنگ تبریز تهیه گردید و مراسم شروع ساختمان در تاریخ ۱۱/۳/۳۳ با حضور استاندار وقت برگذار گردید و طبق تصویب کمیسیون مستمندان قرار شد ساختمان بطور امانی بنا شود و از آقای شربت زاده تقاضا شد عملیات ساختمانی را نظارت نمایند ایشان نیز از لحاظ فرهنگخواهی و بصیرت بوضعیت بخش مزبور مباشرت بنای مزبور را افتخاراً تقبل نمودند و قرار شد که ساختمان دبستان تحت نظر ایشان بطور امانی انجام یابد. عملیات ساختمانی از مرداد ماه ۳۳ شروع گردید و با سرعت تمام در هفت ماه پایان رسید و ساختمان در نیمه دوم بهمن ماه جهت استفاده آماده گردید.

زمینی که برای ساختمان دبستان مورد استفاده قرار گرفته محوطه ایست بمساحت ۲۳۹۵ متر مربع و ساختمان تشکیل یافته است از:

- ۱ - شش اطاق درس هر کدام با ابعاد ۷×۵ متر بمساحت ۲۱۰ متر مربع
- ۲ - دو اطاق مدیر و ناظم ۶×۴ " " ۴۸ " " "
- ۳ - کربدور اصلی بطول ۵۲ و عرض ۴ " " ۲۰۸ " " "
- ۴ - مدخل کربدور با ابعاد ۴×۲۰ " " ۲۰۸۰ " " "
- ۵ - اطاق انتهای سالن ۴×۵۰ " " ۲۲ " " "

جمع ۵۰۸۸۰ متر مربع

ساختمان اصلی در سمت شمالی محوطه واقع شده و پنجره های کربدور به محوطه ای

کوچک باز میشود و بدین وسیله روشنائی لازم گردید و تأمین میگردد.

علاوه بر ساختمان اصلی يك اطاق بادهلیز و آشپزخانه و انبار اثاثیه و در جنب آن مستراحها بابعاد ۴۸۰×۱۷۲۰ به مساحت ۸۲۰۵۶ متر مربع در ضلع غربی محوطه ساخته شده است و اگر مساحت زیر بنای دیوارها بر مساحت ساختمان افزوده شود جمع آن بالغ بر ۷۱۷ متر مربع خواهد بود.

بمنظور تأمین آب مشروب ساکنین بخش امیرخیز بنا به پیشنهاد آقای شربت زاده يك باب آب انبار وسیع با سردابه مخصوص که درب ورودی آن از سمت معبر عمومی نصب گردیده است بابعاد ۶۵۰×۱۷ متر و مساحت ۱۱۰۵۰ متر مربع در سمت جنوب غربی محوطه ساختمان گردیده است که میتواند آب مشروب سالیانه ساکنه بی بضاعت بخش مزبور را تأمین نماید. ضمناً يك حلقه چاه آب بعمق ۲۲ متر حفر و با نصب تلمبه از آب آن استفاده میشود.

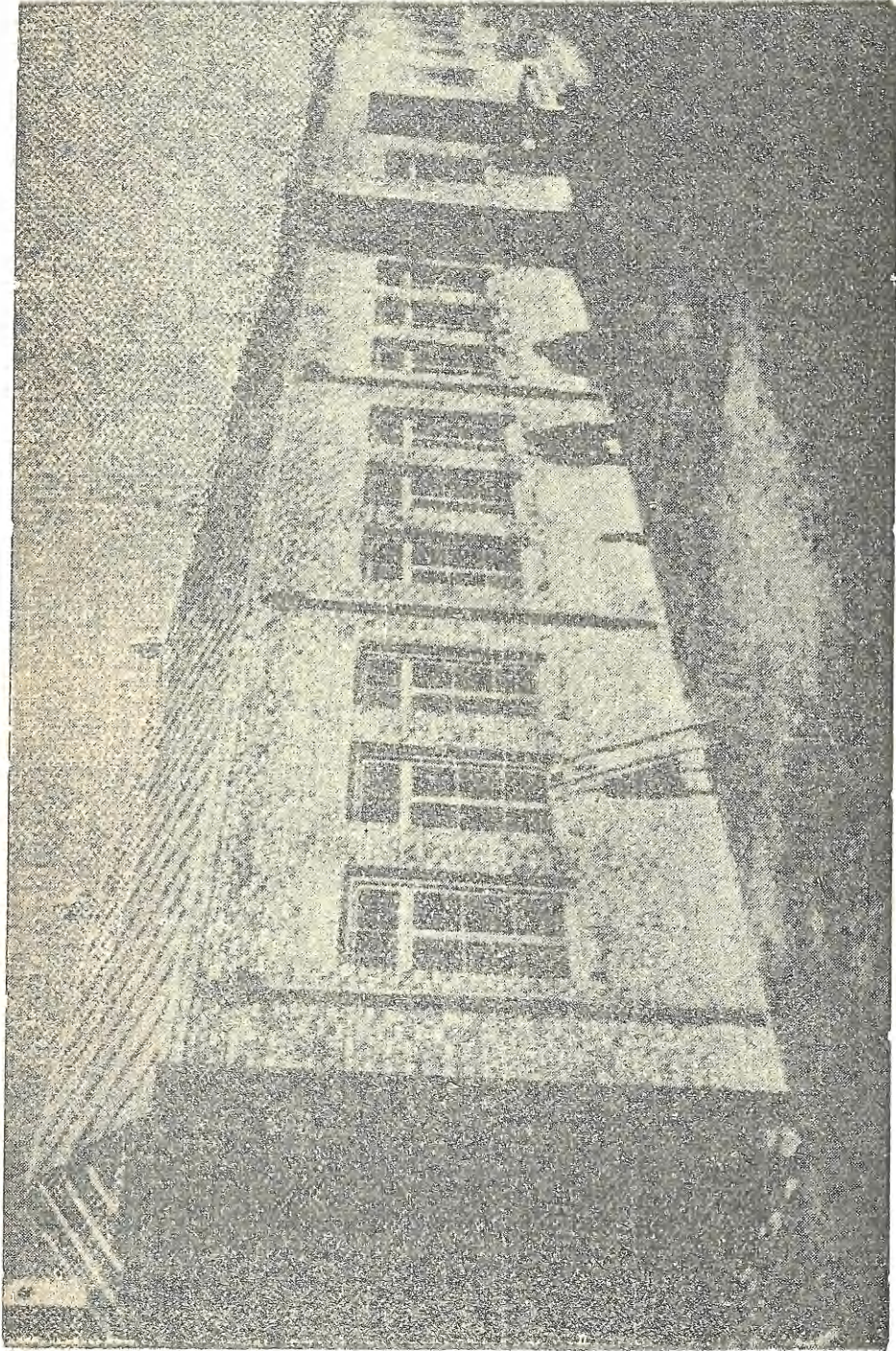
در امتداد قسمتی از محوطه که مشرف به جاده عمومی است دیواری بطول ۱۲۳ متر و ارتفاع متوسط ۲ متر ساخته شده که تا ارتفاع ۱۲۰ متر از سطح زمین با سنگ لاشه و آهک و بندکشی آهک انجام یافته است و طول دیوار سمت غربی نیز ۴۵ متر و مصالح آن از نوع مصالح دیوار مشرف به معبر عمومی است. در قسمت جلو ساختمان سه ردیف سنگ تراشیده مصرف گردیده. نمای ساختمان از آجر نیمه بهمینی و قسمتهای داخل آن از نیمه ابلق ساخته شده است.

کف کلیه پنجره ها آجر موزائیک نصب و تمام ساختمان از قسمت داخل تا ارتفاع سی سانتیمتر برای تأمین نظافت سیمان کشی شده است.

پوشش عمارت از سیمکای سفید موجی بعمل آمده و کف اطاقها و گردیدور و همچنین سکوی مقابل ساختمان و خیابانی که ساختمان را با منزل سرایدار مربوط میکنند با آجر سبز ماشه فرش گردیده. و برای رعایت استحکام بالای درگاه پنجره ها تیر آهن مصرف شده است.

کلیه قسمت های ساختمان برای استفاده برق از داخل عمارت سیم کشی شده و در و پنجره لازم از چوب بی عیب و خشک جنگلی در اردبیل تهیه و به تبریز حمل گردیده است.

درب ورودی محوطه نیز از چوب جنگلی تهیه و پایه های سنگی در طرفین آن ساخته شده است.

ساختمان دبستان شریف زاده واقع در بخش ۶ تبریز

عرض محوطه مقابل ساختمان اصلی بعثت وضع استثنائی زمین ۹۵۰ متر است ولی فضای سمت شرقی ساختمان که برای بازی و ورزش اطفال اختصاص دارد بابعاد ۱۸۵۰ × ۶۰۵۰ متر و مساحت ۱۰۱۹۲۵ متر میباشد . و بدین ترتیب جمع مساحت فضای خالی آموزشگاه بالغ بر ۱۶۷۷ متر مربع خواهد بود .

چون محوطه گورستان بسیار وسیع و زاید بر احتیاج ساختمان فعلی بود علیهذا در قسمت مغرب زمین وسیعی بابعاد ۴۵ × ۳۷ متر مجزی گردیده و با نصب درب با محوطه دبستان ارتباط یافته است و امید میرود که در آتیه بتوان ساختمان دبستان دخترانه ای بمنظور رفع نیاز بخش امیرخیز در محل مزبور بنا نمود .

جمع هزینه ساختمان بر ۱۳۱۸۵۰۰ ریال بالغ میشود که تقریباً ۴۰۰۰۰۰ ریال آن برای بنای انبار آب مصرف گردیده و بقیه ۹۱۸۵۰۰ ریال صرف ساختمان آموزشگاه گردیده است .

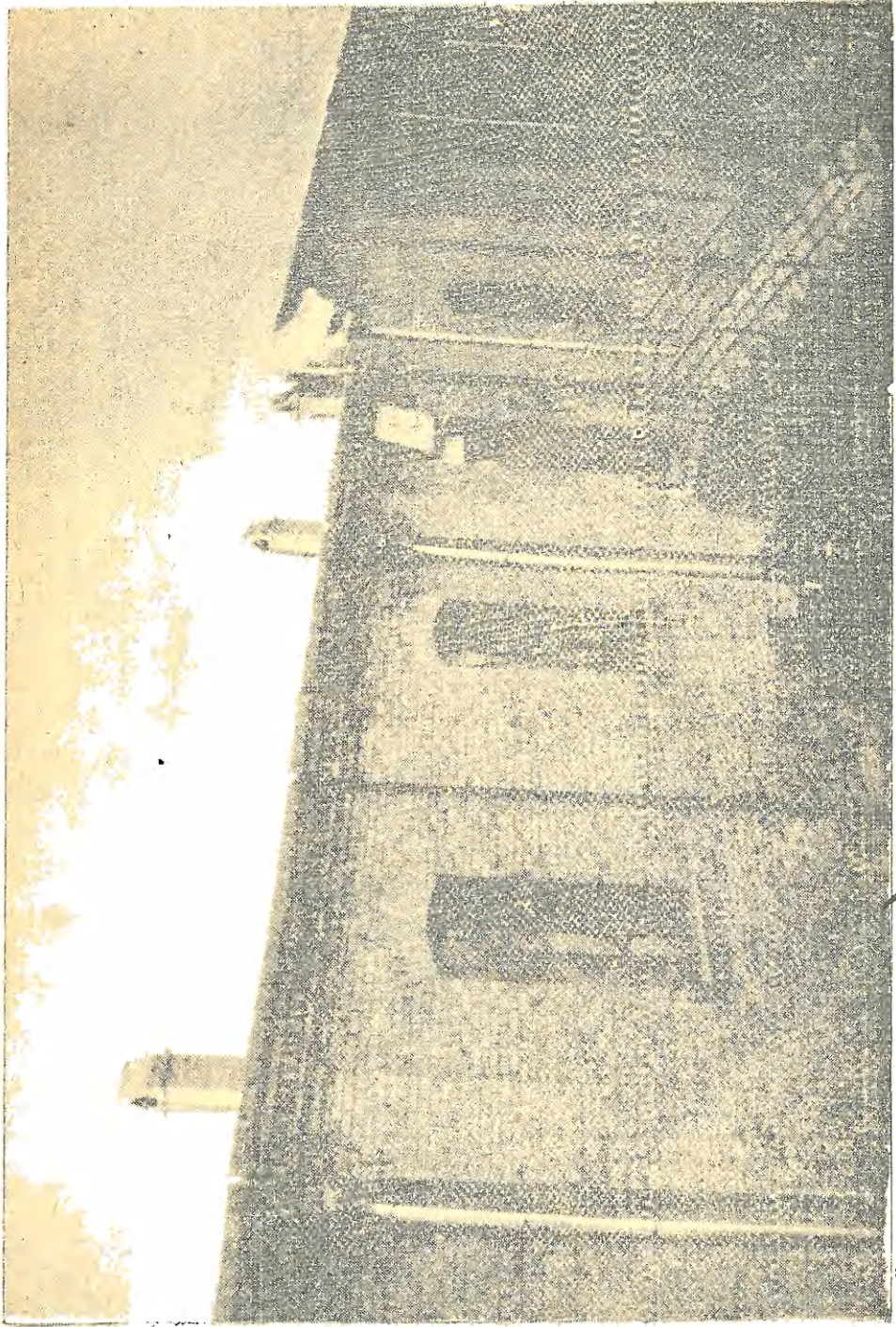
در خاتمه لازم میدانم از زحمات و فعالیت های شبانه روزی آقای شربت زاده که باعلاقه و ایمان کاملی در ساختمان دبستان نظارت کرده اند بدینوسیله قدردانی نماید و توفیق ایشان را در خدمات فرهنگی و کارهای عام المنفعه از خداوند متعال خواهانمست .

دبیرستان امیرخیزی

در سال ۱۳۲۹ اداره دارائی تبریز تصمیم گرفت که محل کارخانه های رسومات را به ساختمان دیگری در خارج شهر انتقال دهد و اداره فرهنگ پس از اطلاع از این تصمیم از لحاظ تناسب و وسعت ساختمان نامبرده درخواست نمود که ساختمان مزبور جهت افتتاح دبستان بفرهنگ واگذار گردد پس از مکاتباتی که با وزارت دارائی و وزارت فرهنگ بعمل آمد هیئت وزیران در جلسه مورخ ۳۰/۱۰/۱۶ طبعاً بپیشنهاد شماره ۵۷۳۳ - ۵۸۹۲ - ۳۰/۲/۳۰ وزارت فرهنگ و موافقت شماره ۴۹۵۹۱ - ۳۰/۱۰/۲۱ وزارت دارائی تصویب نمودند محل مزبور برای استفاده آموزشگاه ها بفرهنگ آذربایجان واگذار شود و عمل تحویل و تحول ساختمان در تاریخ ۳۰/۱۱/۱۶ با حضور نمایندگان ادارات دارائی و فرهنگ تبریز انجام یافت ساختمان مزبور برای رفع نیاز کارخانه های رسومات و نصب ماشین آلات اختصاصی کارخانه مزبور بنا شده بود و در اثر مرور زمان و عدم توجه اغلب اطاقها و مخصوصاً محوطه بشکل مخروطی در آمده و شکست هایی در قسمت های مختلف آنجا ایجاد شده بود و بعلاوه برای امکان استفاده از منظور تعلیماتی محتاج پاره ای تغییرات اساسی در بنا بود لذا اداره فرهنگ تصمیم گرفت بتدریج قسمت هایی از آنرا تعمیر و تکمیل نموده مورد استفاده قرار دهد در سال تحصیلی ۳۲ - ۱۳۳۱ با مطالعه وضع بخش ۵ و کثرت تعداد محصلین دبیرستان ناحیه مزبور تصمیم گرفته شد در محل اطاقهای اداری و قسمتی از کارخانجات تغییرات اساسی داده شود و دبیرستانی در محل عمارت رسومات دایر گردد . پس از انجام تغییرات مورد نیاز دبیرستان امیرخیزی با استفاده از ساختمانهای اضلاع شمالی و جنوبی و غربی کارخانه رسومات در آن محل تأسیس گردید . برای دبیرستان امیرخیزی محوطه کارخانه رسومات به مساحت ۳۵۰۰ متر مربع اختصاص داده شده و علاوه بر اطاقهای رئیس و ناظم و دفتر و یک باب سالن به ابعاد ۱۲ در ۸ متر ده باب اطاق وسیع برای کلاس درس مورد استفاده دبیرستان میباشد .

عمارت معظم ضلع شرقی که کارخانه های رسومات آنجا واقع شده بود زائد بر احتیاج دبیرستان میباشد و قرار است از آنها بتدریج پس از تعمیر و تغییر شکل برای افتتاح دبستان استفاده شود این دبیرستان بنام دانشمند معظم آقای حاج اسماعیل امیرخیزی که خدمات ایشان بفرهنگ آذربایجان فراموش نشدنی است بنام دبیرستان امیرخیزی نامیده شد .

ساختمان دبیرستان امیر خیزی واقع در بخش ۵ تبریز

دبستان جاوید

این دبستان نیز مانند دبیرستان امیرخیزی در ابنیه و گذاری از طرف دارائی و کارخانه رسومات سابق واقع در گورستان متروک چرنداب دایر گردیده است.

بطوریکه مذکور شد در قسمتی از ساختمان کارخانه رسومات پس از تغییرات لازم دبیرستان امیرخیزی در مهرماه ۱۳۳۲ تأسیس گردید ولی چندین کارخانه و سالنهای بزرگ که ساختمان ضلع شرقی کارخانه را تشکیل میداد بلامصرف و بطور خرابه باقی مانده بود در تابستان سال ۱۳۳۳ تصمیم گرفته شد قسمتی از بنای مزبور تغییر شکل و تعمیر گردیده برای تأسیس یکباب دبستان ۶ کلاسه آماده گردد.

بدین منظور پس از برداشتن دیوار فاصل بین اطاقها پنج کلاس درس هر کدام بابعاد ۳٫۷۰ در ۶٫۹۰ و یک اطاق مدیر بابعاد ۴ در ۵ متر که در مدخل آنها راهروی بعرض ۱٫۵ و طول ۲۲ متر قرار گرفته است ساختمان گردید و یکی از سالنهای نصب ماشین آلات نیز که بعرض ۶٫۷ و طول ۱۱٫۷ متر و ارتفاع زیادی بود از ارتفاع باتیر آهن و طاق آجری بدو قسمت تقسیم شد که قسمت تحتانی برای سالن ورزش و قسمت فوقانی بعنوان تالار اجتماعات دبستان مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

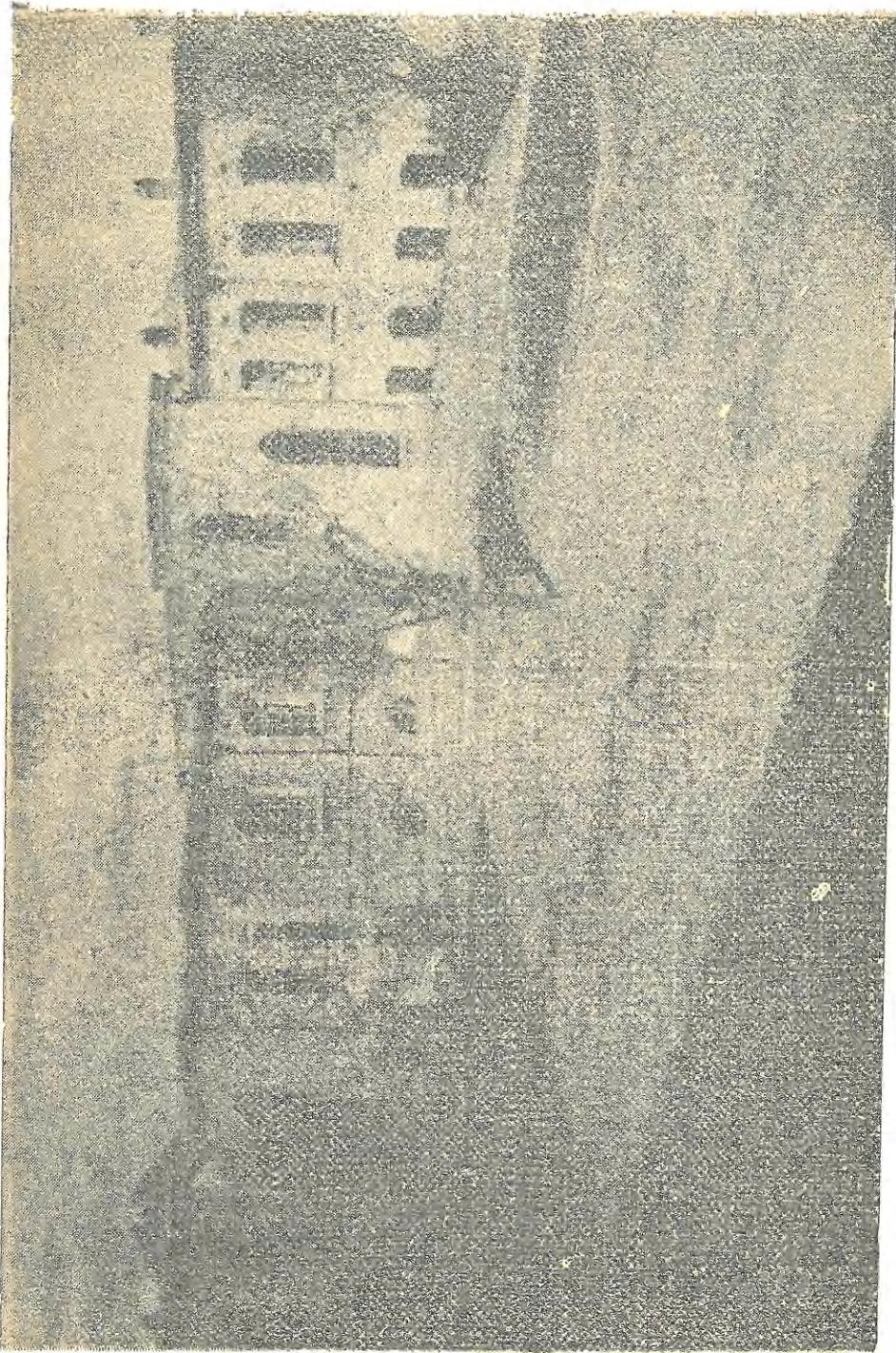
قسمتی از محوطه وسیع گورستان متروک چرنداب بابعاد ۴۰ در ۴۷ و مساحت ۱۸۸۰ متر مربع جهت فضای دبستان تعیین و دور آن دیواری بطول ۱۰۲ و با ارتفاع ۲٫۹ متر باسنگ و خشت کشیده شد.

در طرفین درب ورودی دو باب اطاق مستخدم و انبار و سایر تأسیسات لازم به مساحت ۷۱ متر مربع ساختمان گردید و بدین ترتیب پس از تعمیر در و پنجره و رنگ آنها و سفیدکاری عمارت ساختمان مناسبی جهت دایر نمودن دبستان پنج کلاسه ای بدست آمد.

مجموع هزینه این تعمیرات و تغییرات بنسب ۲۰۶۸۰۷۷۰ ریال میباشد که تحت نظر آقای شایا رئیس دبیرستان امیرخیزی از محل صدی بیست و پنج ماده ۴۵ اوقافی پرداخت شده است. در اینجا لازم است از زحمات آقای شایا و همچنین مساعدت آقای نیشابوری رئیس اوقاف آذربایجان قدردانی شود.

از بهمنماه ۱۳۳۳ در محل مزبور بیاس خدمات ۲۰ ساله آقای حبیب الله جاوید بفرهنگ آذربایجان که از خدمتگزاران قدیمی فرهنگ میباشدند دبستانی بنام دبستان جاوید دایر گردیده است

ساختمان دبستان جاوید واج در بخش ۵ تبریز

خاتمه

اگرچه سه باب از ساختمان آموزشگاههای تبریز (دبستان واقع در محل گورستان مشرک میر آقا - دبستان لیل آباد - دبیرستان نمونه) هنوز با تمام نرسیده که شرح آنها نیز در این صفحات چاپ شود ولی بملت پایان سال ۱۳۳۳ نشریه را در اینجا خاتمه میدهد . ضمناً این نکته را هم اضافه مینماید خوشبختانه ساختمان ده باب دبستان از طرف بانك ساختمانی چند روز است در شهر تبریز شروع شده است امید است در سایه توجهات اعلی حضرت همایون شاهنشاه فرهنگ پرور و مساعدتهای هیئت محترم دولت خصوصاً جناب آقای جعفری وزیر فعال وزارت فرهنگ در آئینه بسیار نزدیکی مشکل اساسی فقدان ساختمان مناسب جهت تأسیس دبستان و دبیرستان در سرتاسر کشور بنحو شایسته‌ای برطرف گردد و قطع نظر از اجرای قانون تعلیمات اجباری اقلاً برای تعلیمات اختیاری تمام افرادی که بدبستانها مراجعه مینمایند وسائل کافی در اختیارات اداره فرهنگ قرار گیرد .

در خاتمه یکبار دیگر نیز از تمام آقایان معظمی که بهر نحوی برای ساختمان این دبستانها مساعدت فرموده‌اند اظهار سپاسگزاری مینماید .

تبریز دهم اسفندماه ۱۳۳۳ مدیر کل فرهنگ آذربایجان شرقی - دهقان